

LT

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

2018

ES auditas trumpai

Europos Audito Rūmų
2018 m. metinių ataskaitų pristatymas

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklauso: eca.europa.eu/lt/Pages/ContactForm.aspx

Interneto svetainė: eca.europa.eu

Tviteris: @EUauditors

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą Europa (<http://europa.eu>).

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2019

Print	ISBN 978-92-847-2046-0	doi:10.2865/73593	QJ-03-19-425-LT-C
PDF	ISBN 978-92-847-2025-5	doi:10.2865/689520	QJ-03-19-425-LT-N
HTML	ISBN 978-92-847-2016-3	doi:10.2865/380	QJ-03-19-425-LT-Q

Printed in Luxembourg

LT

2018

ES auditas trumpai

Europos Audito Rūmų

2018 m. metinių ataskaitų pristatymas

Turinys

Pirmininko pratarinė	4
Bendri rezultatai	6
Pagrindiniai nustatyti faktai	6
Ką mes auditavome	7
Ką mes nustatėme	10
ES finansinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą	10
2018 m. pajamos yra teisėtos ir tvarkingos	10
ES išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos, išskyrus išlaidų kompensavimą	10
Biudžeto ir finansų valdymo srityje išskylantys sunkumai	15
Reikia daugiau dėmesio skirti ES lėšų panaudojimo veiksmingumui	18
Komisija įgyvendina didelę mūsų rekomendacijų dalį	20
Išsamesnė pajamų ir išlaidų sričių analizė	21
Pajamos	21
Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui	23
Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	26
Gamtos ištekliai	30
Saugumas ir pilietybė	34
Europos vaidmuo pasaulyje	36
Administravimas	38
Europos plėtros fondai	40
Aiškinamoji informacija	43

Pirmininko pratarinė

Kaip Europos Sąjungos išorės auditorius, Audito Rūmai bendradarbiauja su visomis ES institucijomis ir įstaigomis, siekdami padėti jiems patikimai ir ekonomiškai valdyti ES finansus.

Šiais metais mūsų metinė ataskaita skelbiama svarbių pokyčių metu. Gegužės mėn. buvo išrinktas naujas Europos Parlamentas, o lapkričio mėn. turi būti paskirta nauja Europos Komisija. ES šiuo metu derina savo 2021–2027 m. daugiamečių finansinę programą. 2019 m. pradžioje mes paskelbėme „Trumpas Audito Rūmų pastabas“, kuriose mes apibendrinome savo pagrindinius indėlius į Komisijos teisėkūros pasiūlymus 2021–2027 m. išlaidų laikotarpiu. Šiais indėliais siekiama padėti Europos Parlamentui ir Tarybai atlikti būtinus teisės aktų pakeitimus tam, kad per ateinančius metus viešosios lėšos iš ES biudžeto galėtų būti panaudojamos dar ekonomiškiau, efektyviau ir veiksmingiau.

Šių metų patikinimo pareiškime, kaip ir ankstesniais metais, darome išvadą, kad ES finansinėse ataskaitose tikrai ir teisingai atspindima ES finansinė padėtis. Be to, kadangi ES pajamos, kurias mes auditavome, nebuvo reikšmingai paveiktos klaidų, mes teikiame palankią nuomonę dėl biudžeto pajamų pusės tvarkingumo. Tuo pat metu mes teikiame sąlyginę nuomonę dėl 2018 m. finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų tvarkingumo, o tai reiškia, kad atliekant mūsų audito darbą nustatytos klaidos nebuvo paplitusios ir todėl neiškreipia tikros ES finansinės padėties. Mūsų testai taip pat rodo, kad bendras su ES išlaidomis susijusių netikslumu lygis išliko tame pačiame intervale, kuris buvo nustatytas 2016 m. ir 2017 m. Be to, kaip ir per praėjusius dvejus metus, didelė audituotų išlaidų dalis nebuvo reikšmingai paveikta klaidų. Tai patvirtina, kad per pastaruosius metus nuolatos gerėjo ES finansų valdymas.

Dėl finansų valdymo pagerinimų Europos Sąjunga dabar atitinka aukštus atskaitomybės ir skaidrumo standartus, kai kalbama apie viešųjų lėšų naudojimą. Mes turime pasinaudodami šia sėkme toliau gerinti ES finansų valdymą, siekdami užtikrinti, kad mūsų piliečiai galėtų išsaugoti pasitikėjimą ES ir jos valstybėmis narėmis. Konkrečiai, mes visi turėtume savo kontrolę orientuoti į tas sritis, kuriose yra konkrečių trūkumų ir kur yra ypač didelė rizika. Šiam tikslui mes Audito Rūmuose raginame visas kitas ES institucijas ir įstaigas, visų pirma naują Europos Komisiją, dirbti išvien su mumis, siekiant toliau plėtoti ir derinti mūsų audito metodikas ir praktiką.

Kadangi ES biudžetas sudaro ne daugiau kaip maždaug 1 % visų valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų, ypatingai svarbu, kad ES lėšos ne tik atitiktų taisykles, bet ir duotų rezultatų.

Klaus-Heiner LEHNE
Europos Audito Rūmų pirmininkas

Bendri rezultatai

Pagrindiniai nustatyti faktai

2018 m. patikinimo pareiškimo santrauka

Audito Rūmai teikia teigiamą nuomonę dėl Europos Sąjungos 2018 m. finansinių ataskaitų patikimumo.

2018 m. pajamos buvo teisėtos ir tvarkingos bei jose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.

Mūsų nuomonė dėl 2018 m. finansinių metų išlaidų yra sąlyginė.

- Apskritai, **įvertintas išlaidų iš 2018 m. ES biudžeto klaidų lygis** buvo 2,6 %, o tai patenka į pastarųjų dvejų metų **klaidų įverčių intervalą**. Maždaug pusės išlaidų atveju mokėjimai atliekami iš esmės teisių į išmokas pagrindu, t. y. išmokos paramos gavėjams yra mokamos už tam tikrų sąlygų vykdymą. Mes vertiname, kad šioje išlaidų srityje labiausiai tikėtinas klaidų lygis yra **žemiau 2 % reikšmingumo ribos**.
- Šiais metais – trečius metus iš eilės – mes teikiame **sąlyginę nuomonę dėl mokėjimų**, palyginti su neigiama nuomone, kurią teikėme iki 2015 m.
- Europos **Komisijos informacija apie tvarkingumą** kartais skiriasi nuo mūsų nustatytų faktų. Jos klaidų lygių įvertis yra artimas mūsų įverčiams „Konkurencingumo“ ir „Gamtos išteklių“ srityse bei mažesnis nei mūsų įvertis „Sanglaudos“ srityje.
- 2018 m. **reikšmingai padidėjo valstybių narių mokėjimų prašymų iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų)**. Kartu, penktais 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP) metais **ESI fondų įsisavinimas toliau išliko lėtesnis nei planuojama**. Tai prisidėjo prie ESI fondų neįvykdytų įsipareigojimų didėjimo.
- Remdamiesi atrinktų programų analize, apimančia 97 % 2014–2020 m. DFP finansinio programavimo, darome išvadą, kad šiuo metu ES biudžetui naudojami **veiksmingumo rodikliai ne visada leidžia susidaryti tikrą vaizdą apie faktinę pažangą** siekiant politikos tikslų.
- Šių metų tolesnių veiksmų analizė apėmė 184 rekomendacijas, pateiktas 25 specialiosiose ataskaitose, kurios buvo paskelbtos 2015 m. Nuo to laiko Komisija **visiškai arba daugeliu atžvilgių įgyvendino 75 % mūsų rekomendacijų**.
- Mes pranešame visus įtariamo sukčiavimo atvejus, nustatytus atliekant mūsų audito darbą, ES kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF). 2018 m. pranešėme OLAF devynis įtariamo sukčiavimo atvejus.

Visą mūsų 2018 m. metinių ataskaitų dėl ES biudžeto vykdymo ir dėl 8-ojo, 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos tekstą galima rasti mūsų [interneto svetainėje](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Ką mes auditavome

2018 m. ES biudžetas skaičiais

Europos Parlamentas ir Taryba priima metinį ES biudžetą, laikydamiesi finansinio pagrindo, dėl kurio susitariama daugiamečiam laikotarpiui. Dabartinis DFP laikotarpis yra 2014–2020 m. Komisijai tenka pagrindinė atsakomybė užtikrinti, kad biudžetas būtų tinkamai panaudotas.

2018 m. išlaidos iš viso sudarė 156,7 milijardo eurų, o tai atitinka 2,2 % bendro valdžios sektoriaus išlaidų ES valstybėse narėse ir 1,0 % ES bendrųjų nacionalinių pajamų.

Iš kur gaunamos lėšos?

ES biudžetas finansuojamas įvairiais būdais. Iš viso pajamos sudaro 159,3 milijardo eurų, iš kurių didžiausią dalį (105,0 milijardo eurų) valstybės narės sumoka proporcingai jų bendrosioms nacionalinėms pajamoms. Kiti šaltiniai – muitai (20,2 milijardo eurų), valstybių narių surinkti pridėtinės vertės mokesčiu pagrįsti įnašai (17,1 milijardo eurų) ir, pavyzdžiui, įnašai ir grąžinamosios išmokos, susiję su Sąjungos susitarimais ir programomis (17,0 milijardo eurų).

Kam panaudojamos lėšos?

Metinis ES biudžetas skiriamas įvairioms sritims. Lėšos mokamos siekiant remti tokias skirtingas sritis kaip ūkininkavimas, kaimo ir miesto vietovių plėtra, transporto infrastruktūros projektai, moksliniai tyrimai, bedarbių mokymas, parama šalims, norinčioms įstoti į ES, ar pagalba kaimyninėms ir besivystančioms šalims.

Apie du trečdaliai biudžeto yra panaudojami taikant vadinamąjį pasidalijamąjį valdymą, kai atskiros valstybės narės pagal ES ir nacionalinius teisės aktus skirsto lėšas ir valdo išlaidas (pavyzdžiui, išlaidos „Sanglaudos“ ir „Gamtos išteklių“ srityse).

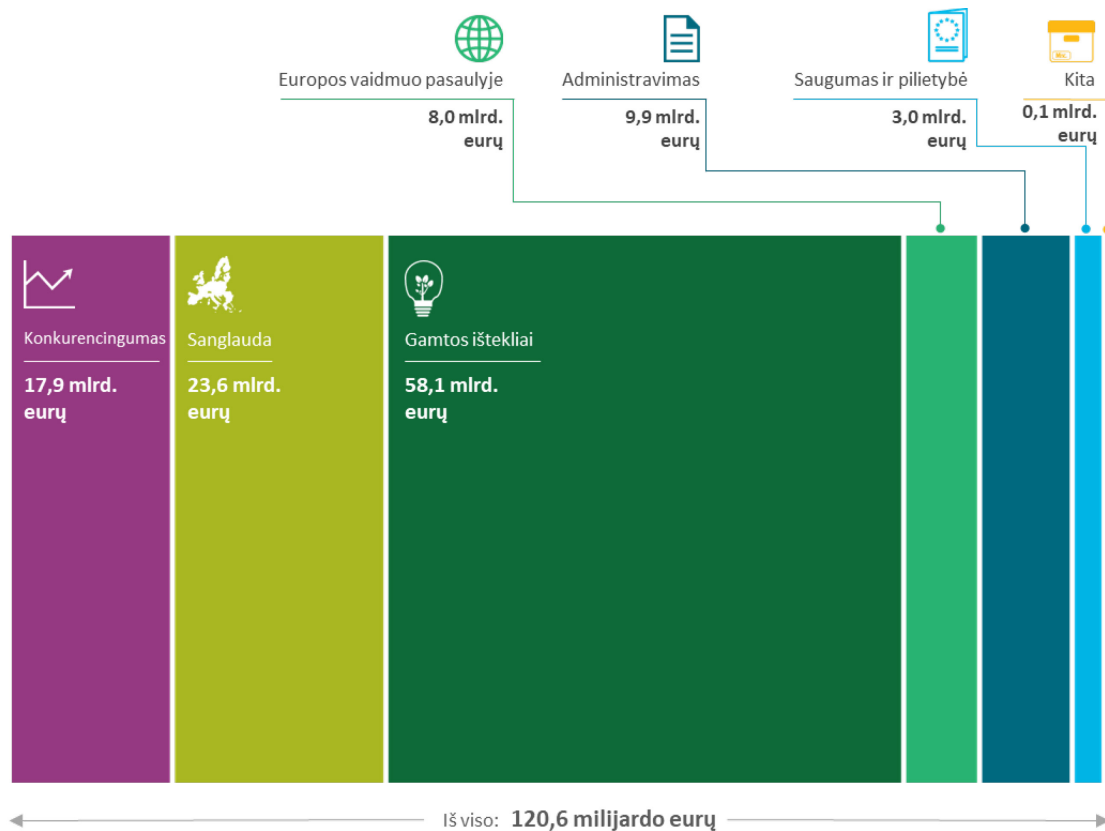
Mūsų patikinimo pareiškimas dėl ES biudžeto

Kiekvienais metais mes audituojame ES pajamas ir išlaidas ir tikriname, ar metinės finansinės ataskaitos yra patikimos, ir ar pajamų ir išlaidų operacijos atitinka galiojančias taisykles ES ir valstybių narių lygmeniu.

Šis darbas yra pagrindas mūsų patikinimo pareiškimui, kurį turime pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnį. Mes nagrinėjame išlaidas tuo metu, kai galutiniai ES lėšų gavėjai yra įvykdę veiklą arba patyrę išlaidų ir kai Komisija tas išlaidas yra patvirtinusi. Mes netikrinome išankstinio finansavimo sumų, nebent jos buvo patvirtintos 2018 m.

Todėl mūsų 2018 m. audito populiacija sudarė 120,6 milijardo eurų (žr. [1 diagramą](#)).

1 diagrama. 2018 m. audituotos išlaidos

Šiais metais „Gamtos ištekliai“ sudarė didžiausią mūsų bendros audito populiacijos dalį (48 %), toliau sekė „Sanglauda“ (20 %) ir „Konkurencingumas“ (15 %).

Kaip ir praėjusiais metais, mes išnagrinėjome „Sanglaudos“ sritį remdamiesi kitų auditorių darbu valstybėse narėse ir Komisijos priežiūra. Tai reiškia, kad mūsų auditoriai atliko šio darbo peržiūrą ir prireikus jį iš naujo pakartojo.

Daugiau informacijos apie mūsų audito metodą pateikta 43 ir 46 puslapiuose.

Ką mes nustatėme

ES finansinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą

2018 m. ES finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus ir visais reikšmingais aspektais teisingai atspindi ES tų metų finansinius rezultatus bei jos turtą ir įsipareigojimus metų pabaigoje.

Todėl mes galime pateikti palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo (t. y. jas pasirašyti), kaip tai darėme kasmet nuo 2007 m.

2018 m. pajamos yra teisėtos ir tvarkingos

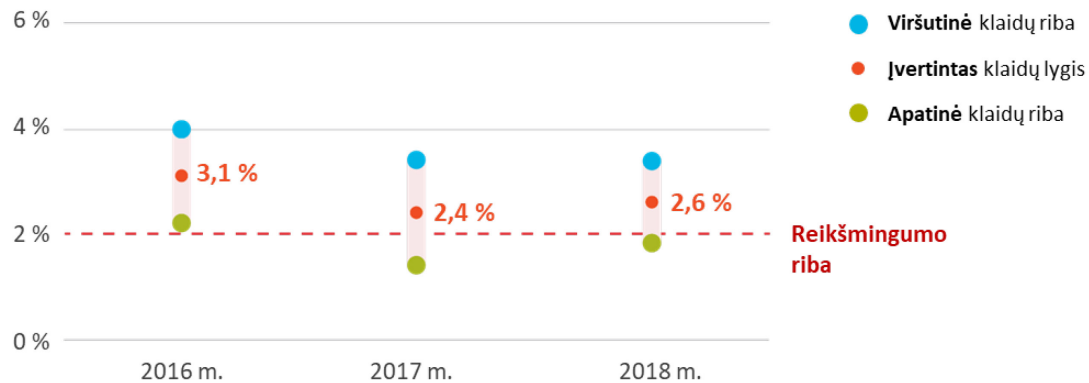
Manome, kad pajamose reikšmingo klaidų lygio nėra. Mes patikrinome su pajamomis susijusias sistemas ir įvertinome jas kaip iš esmės veiksmingas, išskyrus pagrindines *tradicinių nuosavų išteklių* (TNI) vidaus kontrolės priemonės Komisijoje ir kai kuriose valstybėse narėse, kurias įvertinome kaip tik iš dalies veiksmingas.

ES išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos, išskyrus išlaidų kompensavimą

Klaida arba netvarkinga išmoka yra pinigų suma, kuri neturėjo būti sumokėta iš ES biudžeto, kadangi ji nebuvo panaudota pagal ES ir (arba) nacionalines taisykles ir neatitinka Tarybos ir Parlamento tikslų, kurių siekiama atsižvelgiant į atitinkamus ES teisės aktus, ar konkrečių nacionalinių taisyklių valstybėse narėse. Mes įvertiname klaidų lygį statistiškai, remdamiesi kiekybiškai įvertinamomis (pinigine išraiška išmatuojamomis) klaidomis, kurias mes nustatome testuodami operacijų imtį, atrinktą iš visos audituojamų išlaidų populiacijos.

Dėl visų **Išlaidų**, mes vertiname, kad klaidų lygis yra intervale nuo 1,8 % iki 3,4 %. Vidurinis šio intervalo taškas – vadinamasis labiausiai tikėtinas klaidų lygis – yra 2,6 % (žr. **2 diagramą**). Palyginimui, 2017 m. jis sudarė 2,4 %, o 2016 m. – 3,1 %.

2 diagrama. Viso ES biudžeto įvertintas klaidų lygis (2016–2018 m.)

Pastaba: klaidų lygį mes vertiname naudodami standartinius statistinius metodus. Mes esame 95 % įsitikinę, kad klaidų lygis populiacijoje yra tarp apatinės klaidų ribos ir viršutinės klaidų ribos (išsamiau žr. [2018 m. metinės ataskaitos](#) 1 skyriaus 1.1 priedą).

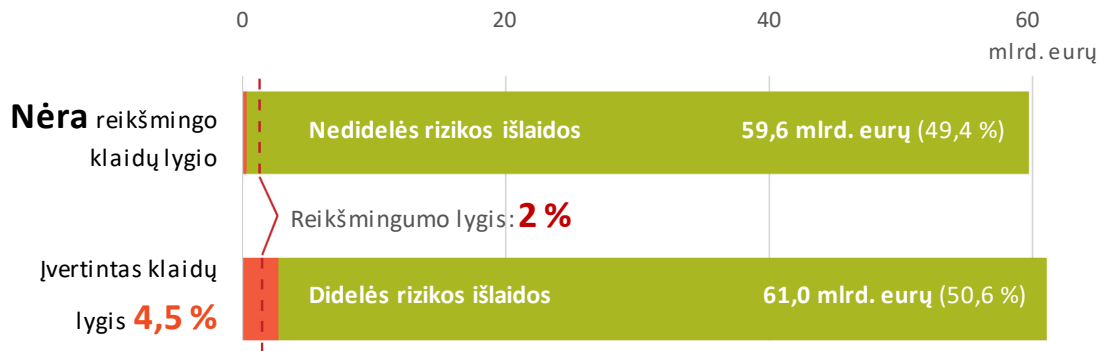
Klaidų rizikai poveikį turi tai, koku būdu yra sumokamos ES lėšos

Mūsų 2018 m. audito rezultatai patvirtina mūsų 2016 ir 2017 m. nustatytą faktą: tai, kad klaidų rizikai poveikį turi būdas, kuriuo lėšos yra išmokamos.

Klaidos daugiausia apsiribojo **didelės rizikos išlaidomis**, kai mokėjimai iš ES biudžeto yra atliekami kompensuojant pirmiau paramos gavėjų patirtas išlaidas, kurioms gali būti taikomos sudėtingos taisyklės. Tokiam išlaidų kompensavimui gali būti taikomos sudėtingos tinkamumo finansuoti sąlygos, dėl kurių pačių gali atsirasti klaidų. Šios rūšies išlaidos 2018 m. sudarė apie 51 % mūsų audito populiacijos, o įvertintas klaidų lygis buvo 4,5 %. Palyginimui, 2017 m. jis sudarė 3,7 %, o 2016 m. – 4,8 %.

Be to, **mažos rizikos išlaidų** (kurioms tenka likusioji 49 % audito populiacijos dalis ir kurios daugiausiai apima teisėmis į išmokas pagrįstas išmokas) labiausiai tikėtino klaidų lygio įvertis buvo žemiau 2 % reikšmingumo ribos (žr. [3 diagramą](#)).

3 diagrama. Maždaug pusėje 2018 m. audituotų išlaidų nebuvo reikšmingo klaidų lygio

Todėl darome išvadą, kad klaidos nėra paplitusios ir kad, išskyrus didelės rizikos išlaidas, **2018 m. mokėjimai** buvo teisėti ir tvarkingi.

Kas yra su teisėmis į išmokas susiję mokėjimai ir su išlaidų kompensavimu susiję mokėjimai?

ES lėšos panaudojamas patiriant dviejų tipų išlaidas, susijusias su skirtingais rizikos modeliais:

- su teisėmis į išmokas susiję mokėjimai, kurie pagrįsti tuo, kad paramos gavėjai turi įvykdyti tam tikras (mažiau sudėtingas) sąlygas: jie, pavyzdžiui, apima stipendijas studentams ir tyrėjams (srityje „Konkurencingumas“), tiesioginę paramą ūkininkams („Gamtos išteklių“) ir atlyginimus ir pensijas ES darbuotojams („Administravimas“),
- išlaidų kompensacijos, kai ES kompensuoja tinkamos finansuoti veiklos (kuriai taikomos sudėtingesnės taisyklės) tinkamas finansuoti išlaidas: jos, pavyzdžiui, apima mokslinių tyrimų projektus (srityje „Konkurencingumas“), investicijas į regioninę ir kaimo plėtrą („Sanglauda“ ir „Gamtos išteklių“) bei vystomojo bendradarbiavimo projektus („Europos vaidmuo pasaulyje“).

„Gamtos išteklių“ sudarė didžiausią audituotų išlaidų dalį (48 %). „Tiesioginė parama“, kuri iš esmės apima tiesioginės pagalbos išmokas ūkininkams, sudarė 72 % šios srities ir joje nebuvo reikšmingo klaidų lygio. „Kaimo plėtra, rinkos priemonės, aplinka, klimato politika ir žuvininkystė“ yra kita „Gamtos išteklių“ sudėtinė dalis. „Sanglauda“, antroji pagal dydį audituotų išlaidų dalis (20 %), buvo paveikta reikšmingo klaidų lygio, visų pirma dėl netinkamų finansuoti išlaidų kompensavimo ir vidaus rinkos taisyklių pažeidimų.

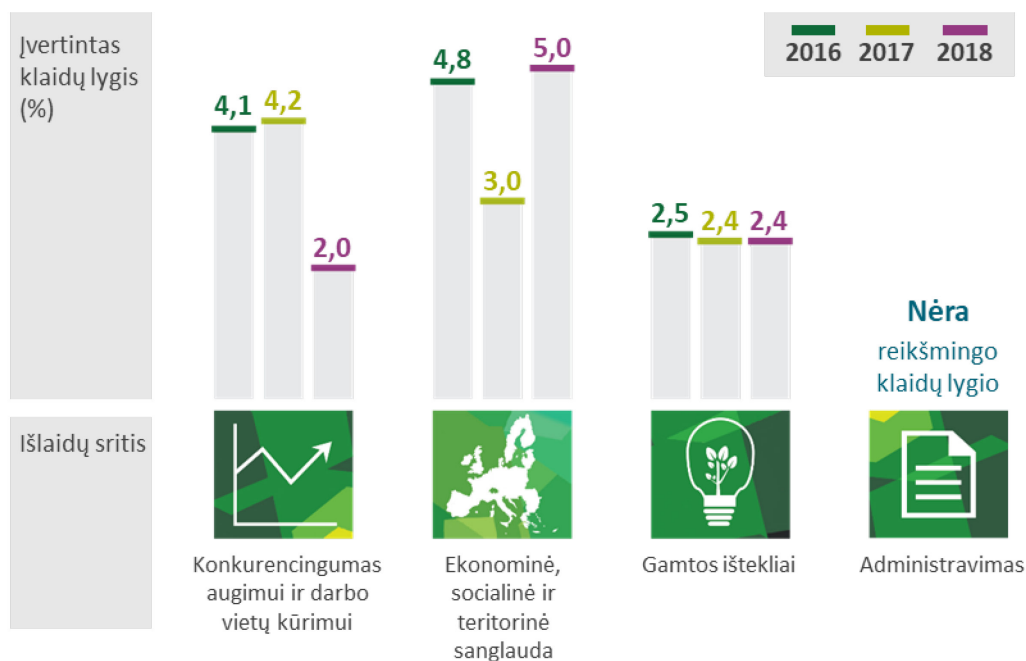
Mūsų įvertintas klaidų lygis srityje „Konkurencingumas“ yra mažesnis nei 2016 m. ir 2017 m., bet vis dar reikšmingas. Šiais metais mes didžiąją dalį klaidų nustatėme mokslinių tyrimų išlaidų srityje, visų pirma dėl to, kad paramos gavėjai deklaruoja perdėtas išlaidas, kaip antai personalo išlaidas, kitas tiesiogines išlaidas, pridėtines išlaidas arba netinkamas finansuoti subrangos išlaidas.

Srityje „Administravimas“ reikšmingo klaidų lygio nebuvo. Didžiausia išlaidų dalis šioje srityje išmokama kaip ES institucijų ir įstaigų atlyginimai, pensijos ir išmokos.

4 diagramoje palyginami 2016–2018 m. įvairių išlaidų sričių įvertinti klaidų lygiai. Daugiau informacijos apie pajamų ir kiekvienos išlaidų srities rezultatus pateikta 21–42 puslapiuose ir atitinkamuose 2018 m. metinės ataskaitos skyriuose.

4 diagrama. Įvertintų klaidų lygių ES išlaidų srityse palyginimas (2016–2018 m.)

Pastaba: Įvertintas klaidų lygis yra pagrįstas mūsų aptiktomis kiekybiškai įvertinamomis klaidomis, visų pirma testuojant operacijų imtį. Sudarydami šią imtį ir vertindami klaidų lygį, mes naudojame standartinius statistinius metodus (žr. **2018 m. metinės ataskaitos** 1 skyriaus 1.1 priedą).

Komisijos rizikos veikiamos sumos atliekant mokėjimą įverčio ir mūsų įvertinto klaidų lygio palyginimas

Savo atestavimo metodo, skirto patikinimo pareiškimui, kontekste mes palyginome savo įvertintą klaidų lygį su Komisijos įvertintu *rizikos veikiamos sumos atliekant mokėjimą*, kuri yra jos apskaičiuota suma mokėjimo metu, išmokėta nesilaikant galiojančių taisyklių.

Kiekvienas Komisijos generalinis direktoratas (GD) parengia metinę veiklos ataskaitą. Ji apima pareiškimą, kuriame generalinis direktorius teikia patikinimą, kad ataskaitoje finansinė informacija yra tinkamai pateikta ir kad operacijos, už kurias jis yra atsakingas, yra teisėtos ir tvarkingos. Visi generaliniai direktoratai pateikė savo klaidų lygių įverčius, kurie yra artimi mūsų įvertintiems klaidų lygiams „Konkurencingumo“ ir „Gamtos išteklių“ srityse ir kurie yra mažesni nei mūsų įverčiai „Sanglaudos“ srityje.

Komisijos bendras 2018 m. rizikos veikiamos sumos atliekant mokėjimą įvertis yra 1,7 %. Jis yra mažesnis nei mūsų klaidų lygio įvertis, kuris yra intervale tarp 1,8 % ir 3,4 %.

Mes pranešėme OLAF devynis įtariamo sukčiavimo atvejus

Sukčiavimas yra sąmoninga apgaulė siekiant naudos. Mūsų įvertintas ES biudžeto klaidų lygis nėra sukčiavimo, neefektyvumo ar išekvojimo matas. Veikiau tai įvertis pinigų, kurie neturėjo būti sumokėti, nes nebuvo panaudoti laikantis galiojančių taisyklių ir reglamentų.

Visus mūsų audito metu nustatytus įtariamo sukčiavimo atvejus mes pranešame ES kovos su sukčiavimu tarnybai OLAF, kuri, jei reikia bendradarbiaudama su nacionalinėmis teisinėmis institucijomis, nusprendžia, ar atliks šių atvejų tyrimą ir įgyvendins tolesnes priemones. 2018 m. mes OLAF pranešėme **devynis įtariamo sukčiavimo atvejus** (2017 m. – 13).

Įtariamo sukčiavimo atvejai buvo susiję su dirbtinių sąlygų ES finansavimui gauti sudarymu, tinkamumo finansuoti kriterijų neatitinkančių išlaidų deklaravimu ir pirkimų pažeidimais. Kai kurie šio įtariamo sukčiavimo atvejai buvo susiję su keliais pažeidimais.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie nustatytus pagrindinius faktus pateikta 2018 m. metinės ataskaitos 1 skyriuje. Visa metinė ataskaita yra pateikta mūsų [interneto svetainėje](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Biudžeto ir finansų valdymo srityje išskylantys sunkumai

Reikšmingas ESI fondų paraiškų padidėjimas

2018 m. ES panaudojo beveik visus įsipareigojimų asignavimus ir mokėjimų asignavimus. Iš 160,7 milijardo eurų įsipareigojimams skirtos sumos buvo panaudota 159,9 milijardo eurų (99,5 %), o iš 144,8 milijardo eurų mokėjimams skirtos sumos buvo atlikta 142,7 milijardo eurų mokėjimų (98,6 %).

Labai padidėjo mokėjimų paraiškų iš ESI fondų, kurie sudaro apie 43 % 2014–2020 m. DFP. Tai daugiausia lėmė gana žemas valstybių narių pateiktų paraiškų iš ESI fondų lygis daugiamečių 2014–2020 m. programų pirmaisiais metais.

DFP įgyvendinimui turėjo įtakos ESI fondų įgyvendinimo vėlavimas

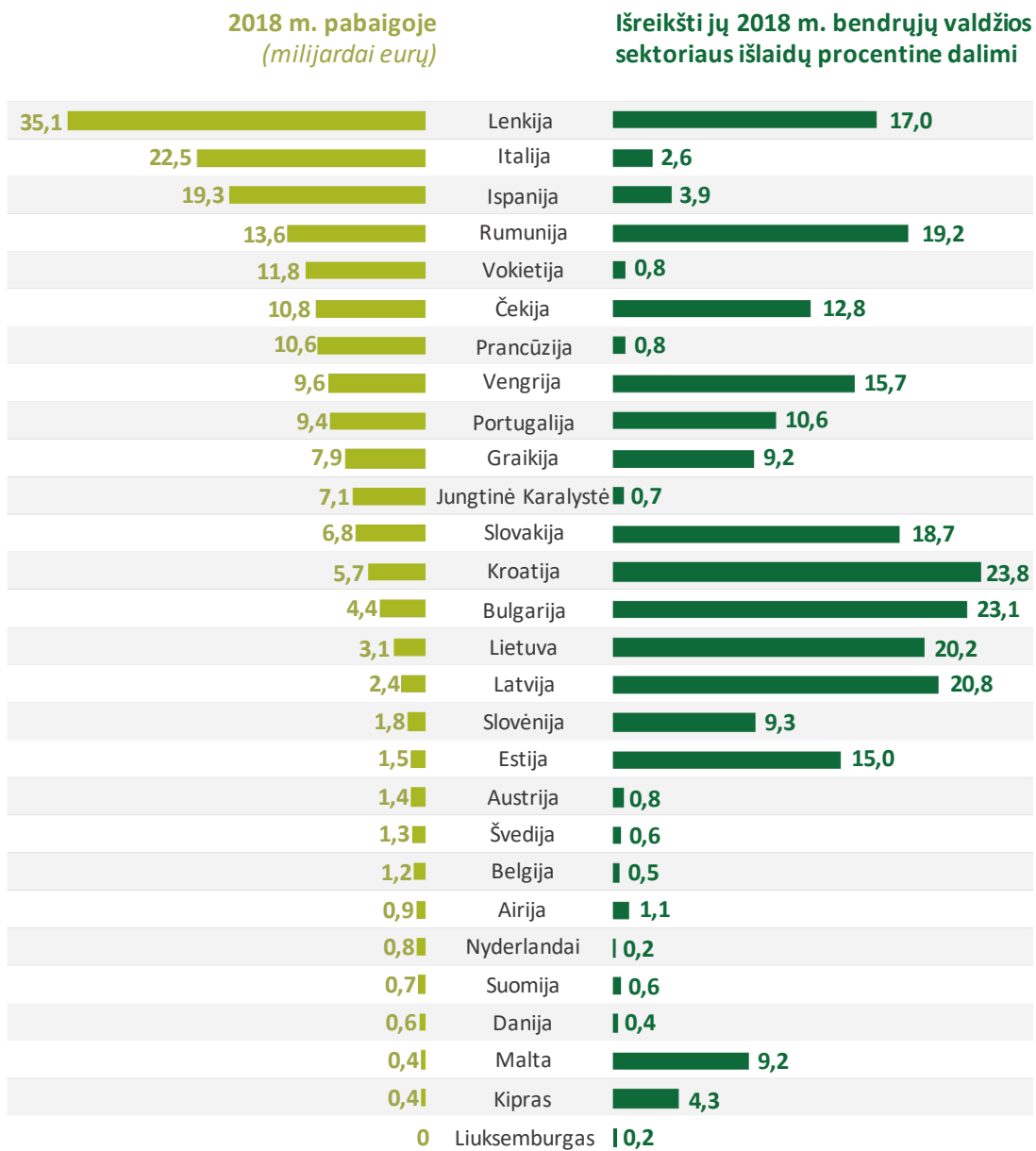
ESI fondų įgyvendinimo vėlavimai vis dar turi įtakos galutiniams šios DFP metams. Didelės vertės mokėjimo prašymų vykdymas buvo atidėtas ir jie bus pateikti ateinančiais metais. Tai paveikė išankstinio finansavimo naudojimą ir neįvykdytus įsipareigojimus ir turės įtakos mokėjimų asignavimų poreikiams kitos DFP pradžioje. Mes rekomenduojame, kad Komisija imtųsi priemonių, siekiant išvengti pernelyg didelio spaudimo mokėjimų asignavimų lygiui pirmaisiais 2021–2027 m. DFP metais.

ESI fondų įsisavinimas įgavo pagreitį 2018 m. – penktaisiais dabartinės DFP metais. Metų pabaigoje vidutiniškai tik 27,3 % bendros visai DFP skirtos asignavimų sumos buvo sumokėta valstybėms narėms, palyginti su 33,4 % 2011 m. pabaigoje, atitinkamais ankstesnės DFP metais. Dėl žemo įsisavintų ESI fondų lygio padidėjo ESI fondų neįvykdyti įsipareigojimai.

5 diagramoje parodyti kiekvienos valstybės narės ESI fondų neįvykdyti įsipareigojimai – kaip suma eurais ir kaip jų 2018 m. bendrųjų valdžios sektoriaus išlaidų procentinė dalis.

Savo **skubioje atvejo apžvalgoje dėl neįvykdytų įsipareigojimų ES biudžete** mes atkreipiame dėmesį į reikšmingas rizikas, kurių gali iškilti ES biudžetui dėl aukšto neįvykdytų įsipareigojimų lygio, ir pristatome galimus sprendimus.

5 diagrama. ESI fondų neįvykdyti įsipareigojimai 2018 metų pabaigoje

Padidėjus garantijoms, padidėja ES biudžetui kylanti rizika

ES biudžeto remiamos garantijos per pastaruosius kelerius metus padidėjo, daugiausia dėl Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) garantijos ir Europos darnaus vystymosi fondo (EDVF) garantijos. 2018 m. pabaigoje faktinė garantijų rizikos pozicija iš viso sudarė 92,8 milijardo eurų. Dėl to didėja ES biudžeto patiriama rizika. Komisijos numatomų nuostolių lygį padengia garantijų fondai, kurie pagal naują DFP bus integruoti į bendrą atidėjinių fondą.

Mes rekomenduojame Komisijai, kad kai tik bus sukurtas bendras atidėjinių fondas, ji užtikrintų veiksmingą ES biudžeto rizikos pozicijos, susijusios su garantijomis, valdymą ir savalaikį stebėjimą bei savo taikomos atidėjinių normos apskaičiavimą grįstą apdairia, vadovaujantis pripažinta gerąja praktika nustatyta metodika.

Europos investicijų bankas – neatsiejama ES struktūros dalis, bet skirtinga atskaitomybės tvarka

Europos investicijų banko grupė (EIB grupė) teikia paskolas, garantijas ir kitų rūšių paramą ne pelno siekimo pagrindu, siekdama vykdyti ES politikos tikslus. 2018 m. pabaigoje bendra EIB grupės suteiktų ir negrąžintų paskolų suma buvo 536 milijardai eurų (2017 m. – 548 milijardai eurų).

EIB grupė nėra ES institucija. Siekiant atsižvelgti į jos ypatingą pobūdį, ji turi skirtingą vadybos ir bendrojo valdymo tvarką nei likęs ES biudžetas. Pastaraisiais metais ES vis dažniau naudojo finansines priemones ir biudžeto garantijas, skiriamas EIB grupei. Tikimasi, kad ši tendencija tęsis sekančios DFP laikotarpiu.

Šiuo metu mūsų audito įgaliojimai neapima EIB grupės operacijų, kurios finansuojamos ne iš ES biudžeto, tačiau kuriomis siekiama tų pačių ES tikslų. Tai reiškia, kad Audito Rūmai negali pateikti bendro vaizdo, koks yra EIB grupės operacijų ir ES biudžeto ryšys.

Savo [apžvalginame pranešime dėl ES finansų ateities](#) pasiūlėme, kad mes taip pat turėtumėme būti pakviesti atlikti EIB su ES biudžetu nesusijusių operacijų auditą. Europos Parlamentas pritarė mūsų pasiūlymui rezoliucijoje dėl metinės ataskaitos dėl 2017 m. EIB finansinės veiklos.

Mes rekomenduojame, kad Komisija suteiktų biudžeto valdymo institucijai svarbią informaciją, skirtą paremti jos darbą vykdant EIB grupės ir jos operacijų kontrolę, kartu padidinant šių operacijų skaidrumą.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų ES biudžeto ir finansų valdymo srityje nustatytus pagrindinius faktus pateikta [2018 m. metinės ataskaitos](#) 2 skyriuje.

Reikia daugiau dėmesio skirti ES lėšų panaudojimo veiksmingumui

Kiekvienais metais mes nagrinėjame įvairius su veiksmingumu susijusius aspektus – ES biudžeto, kurį Komisija vykdo kartu su valstybėmis narėmis, pasiektus veiklos rezultatus. Šiais metais mes konkrečiai išnagrinėjome ES biudžeto veiksmingumo rodiklius, pagrindinius mūsų 2018 m. veiksmingumui skirtų specialiųjų ataskaitų rezultatus ir rekomendacijų, kurias mes pateikėme 2015 m. specialiosiose ataskaitose, įgyvendinimą.

Veiksmingumo rodikliai rodo gana didelį pasiekimų išsisklaidymą ir apskritai nedidelę pažangą

Atlikome veiksmingumo rodiklių atspindimos kiekybinės informacijos peržiūrą. Savo analizei atrinkome 22 iš 60 išlaidų programų, pasirinkdami po keturias programas, kurių planuojamos išlaidos yra didžiausios, pagal kiekvieną 2014–2020 m. *daugiametės finansinės programos* (DFP) išlaidų kategoriją, taip pat dvi programas, skirtas specialioms priemonėms. 22 atrinktos programos apėmė 97 % septynerių metų laikotarpio finansinio programavimo. Mes nustatėme, kad rodikliai rodo gana didelį pasiekimų išsisklaidymą ir apskritai nedidelę pažangą. Vėlyva ir lėta tiek sanglaudos, tiek kaimo plėtros programų pradžia buvo svarbus ribojantis veiksnys.

Iš rodiklių ne visada buvo galima susidaryti gerą faktinės pažangos vaizdą

Mūsų analizė atskleidė ES biudžeto veiksmingumo rodiklių sistemos trūkumų. Daugelis rodiklių nebuvo tinkamai pasirinkti, pavyzdžiui, dėl to, kad jais nebuvo vertinami ES biudžeto laimėjimai, arba dėl to, kad jie daugiausia buvo orientuoti į sąnaudas ir išdirbius, o ne į rezultatus ir poveikį. Be to, nebuvo galima apskaičiuoti daugelio rodiklių pažangos, o kai tai buvo galima padaryti, turimi duomenys kartais buvo nepakankamos kokybės. Kalbant apie tikslus, pažymėtina, kad daugelis jų nėra pakankamai aukšti.

Mes pateikėme rekomendacijų Komisijai, susijusių su rodiklių atranka, tikslų nustatymu, savalaikės informacijos gavimu ir ataskaitų apie pasiekimus teikimu.

2018 m. paskelbtos trisdešimt penkios specialiosios ataskaitos įvairiose ES išlaidų srityse

Vadovaudamiesi savo 2018–2020 m. strategija, vis daugiau dėmesio skiriame ES veiksmų veiksmingumo vertinimui. Savo specialiosiose ataskaitose nagrinėjame, ar buvo pasiekti atrinktų ES politikų ir programų tikslai, ar buvo veiksmingai ir efektyviai pasiekti rezultatai, ir ar ES finansavimu buvo sukurta pridėtinė vertė – t. y. juo pasiekta daugiau, nei būtų pasiekta tik veiksmams nacionaliniu lygmeniu.

6 diagramoje pateikiamos visos 2018 m. paskelbtos 35 specialiosios ataskaitos.

6 diagrama. 2018 m. paskelbtos specialiosios ataskaitos

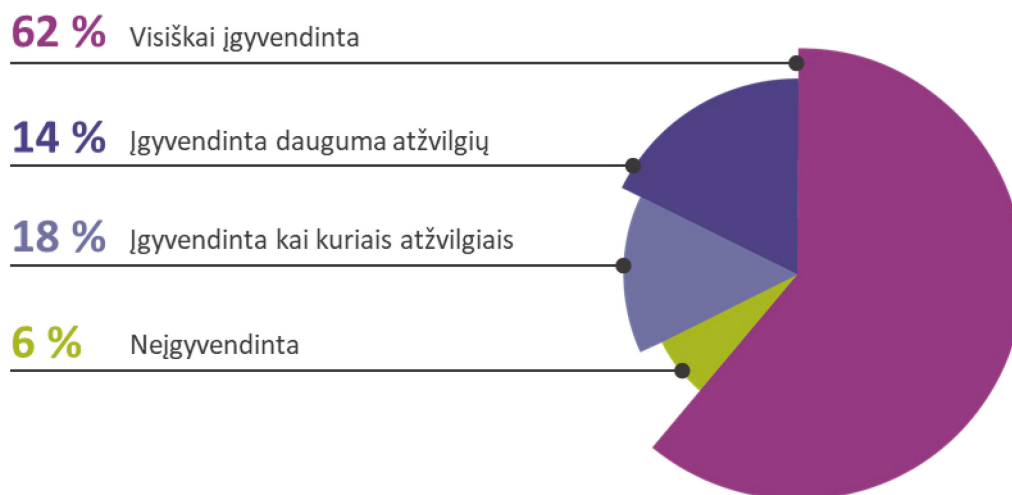
Mūsų specialiųjų ataskaitas – iš esmės susijusias su veiksmingumo auditais – 23 oficialiomis ES kalbomis galima rasti [interneto svetainėje](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Komisija įgyvendina didelę mūsų rekomendacijų dalį

Mes kasmet peržiūrimė, kokių mastu Komisija vykde su mūsų rekomendacijomis susijusius taisomuosius veiksmus. Remdamiesi savo 2018–2020 m. strategija, toliau peržiūrėsime visas veiklos audito rekomendacijas, kurias pateikėme Komisijai prieš trejus metus.

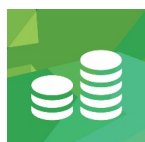
Šių metų tolesnių veiksmų analizė apėmė 184 rekomendacijas, pateiktas 25 specialiosiose ataskaitose, kurios buvo paskelbtos 2015 m. Komisija 76 % rekomendacijų įgyvendino visiškai ar dauguma atžvilgių. Mes nustatėme, kad visiškai nebuvo įgyvendinta 11 rekomendacijų (žr. [7 diagramą](#)).

7 diagrama. Trys ketvirtadaliai 2015 m. mūsų pateiktų rekomendacijų buvo visiškai arba iš dalies įgyvendinti

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie su ES biudžeto veiksmingumu susijusius nustatytus pagrindinius faktus pateikta [2018 m. metinės ataskaitos](#) 3 skyriuje.

Išsamesnė pajamų ir išlaidų sričių analizė

Pajamos

159,3 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Mūsų auditas apėmė ES biudžeto pajamų pusę, iš kurios finansuojamos ES išlaidos. Mes tikrinome kai kurias pagrindines kontrolės sistemas, skirtas nuosaviems ištekliams valdyti, bei pajamų operacijų imtį.

Valstybių narių įnašai, pagrįsti jų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNPj), sudarė 66 % visų ES pajamų 2018 m., tuo tarpu pajamos iš pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sudarė 11 %. Šie įnašai apskaičiuojami remiantis valstybių narių teikiamais makroekonominiais statistiniais duomenimis ir įverčiais.

Tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI), kuriuos daugiausia sudaro už importą surinkti muitai ir kuriuos ES vardu surinko valstybių narių administravimo institucijos, papildomai davė 13 % ES pajamų. Likę 10 % ES pajamų buvo iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, įnašų ir grąžinamųjų išmokų, susijusių su ES susitarimais ir programomis, delspinigių, baudų ir kitų pajamų).

Ką mes nustatėme

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
159,3 milijardo eurų	Ne – 2018 m. ir 2017 m. reikšmingų klaidų nebuvo

Preveninės ir taisomosios priemonės

Apskritai, mūsų tikrintos su pajamomis susijusios sistemos buvo veiksmingos, o pagrindinės TNI vidaus kontrolės priemonės, kurias vertinome Komisijoje ir kai kuriose valstybėse narėse, buvo iš dalies veiksmingos.

Nustatėme, kad Komisijos inspektavimų planas nebuvo pakankamai paremtas struktūruotu ir dokumentuotu rizikos vertinimu. Tai paveikė Komisijos atliekamų valstybių narių TNI išrašų patikrinimus. Mes taip pat nustatėme valstybių narių taikomų muitų valdymo trūkumų, visų pirma susijusių su TNI išrašų suvedimu, vėlavimu susigrąžinti skolas muitinei ir pavėluotu tokių skolų registravimu apskaitos sistemoje.

Be to, mes nustatėme, kad trečius metus iš eilės metinėje veiklos ataskaitoje Komisija pateikė išlygą dėl surinktų TNI vertės tikslumo. Taip atsitiko dėl to, kad kai kurie importuotojai vengia mokėti muitus tekstilės ir avalynės sektoriuje.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- įgyvendinti labiau struktūruotą ir dokumentuotą su jos TNI inspektavimo planavimu susijusį rizikos vertinimą, įskaitant kiekvienos valstybės narės rizikos lygio ir su muitų mokesčių sąskaitų rengimu susijusių rizikų analizę;
- sustiprinti savo kas mėnesį ir kas ketvirtį vykdomų TNI sąskaitų išrašų patikrų apimtį, atliekant nuodugnesnę neįprastų pokyčių analizę, siekiant užtikrinti greitą reakciją į galimas anomalijas.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES pajamų auditą pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 4 skyriuje.

Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui

Iš viso: 21,4 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Šios politikos srities išlaidų programos atlieka svarbų vaidmenį skatinant augimą ir kuriant darbo vietas Europos Sąjungoje. Septintoji bendroji programa (7BP) ir mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ bei švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ sudaro didžiąją išlaidų dalį. Iš kitų programų yra teikiamas finansavimas kosmoso programai „Galileo“ (ES pasaulinei palydovinės navigacijos sistemai), Europos infrastruktūros tinklų priemonei (EITP) ir tarptautiniam termobranduoliniam reaktoriui.

2018 m. audito šioje srityje metu buvo tikrinamos 17,9 milijardo eurų išlaidos. Didžiąją šios sumos dalį tiesiogiai valdė Komisija ir jos buvo teikiamos kaip dotacijos projektuose dalyvaujantiems viešiesiems ar privatiems paramos gavėjams. Mokslinių tyrimų ir inovacijų programos sudarė 45 % 2018 m. mūsų audituotų išlaidų.

Ką mes nustatėme

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
17,9 milijardo eurų	Taip	2,0 % (2017 m. – 4,2 %)

2018 m. 54 iš 130 mūsų nagrinėtų operacijų (42 %) buvo paveiktos klaidų. Mes įvertinome, kad labiausiai tikėtinas klaidų lygis yra 2,0 %. Šis skaičius yra mažesnis nei 2017 m., tačiau vis tiek laikomas reikšmingu.

Prevencinės ir taisomosios priemonės

Kaip ir ankstesniais metais, pagrindinę riziką operacijų tvarkingumui sudaro tai, kad paramos gavėjai deklaruoja netinkamas finansuoti išlaidas, kurios prieš Komisijai jas kompensuojant nei aptinkamos, nei ištaisomos. Mes nustatėme, kad dauguma klaidų buvo susijusios su netinkamomis finansuoti išlaidomis (pavyzdžiui, su projektu nesusijusioms kelionėms ar įrangai skirtomis išlaidomis), tiesiogiai vykdant projektą nepatirtomis personalo išlaidomis ir didelėmis mokslinių tyrimų infrastruktūrai skirtomis išlaidomis, kurias neteisingai deklaravo paramos gavėjai.

Pavyzdys. Daug klaidų vienoje deklaracijoje

Maža sveikatos priežiūros įmonė, pirmą kartą dalyvaujanti ES projekte, deklaravo 1,1 milijono eurų darbuotojų, subrangos ir kitų išlaidų. Didžioji dalis mūsų patikrintų objektų buvo paveikta klaidų. Visų pirma, paramos gavėjas nenaudojo metodo personalo išlaidoms apskaičiuoti pagal programos „Horizontas 2020“ taisykles.

Komisija taikė taisomąsias priemones, kurios tiesiogiai paveikė keturias iš 130 tikrintų operacijų. Be šių priemonių, su šiuo skyriumi susijęs mūsų įvertintas klaidų lygis būtų 0,1 procentinio punkto didesnis.

Tuo pat metu turėta pakankamai informacijos, kad būtų galima išvengti arba nustatyti ir ištaisyti aštuonis kitus atvejus, kuriais mes aptikome klaidų ir kuriuos įvertinome kiekybiškai. Jei visa ši informacija būtų buvusi panaudota ištaisyti klaidoms, visų išlaidų įvertintas klaidų lygis srityje „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti“ būtų buvęs 0,3 procentinio punkto mažesnis ir todėl žemiau reikšmingumo ribos.

„Horizontas 2020“ ir „Erasmus+“

Mes anksčiau esame pranešę, kad programos „Horizontas 2020“ finansavimo taisyklės yra paprastesnės nei jos pirmtakės 7BP taisyklės. Be to, pagal programą „Horizontas 2020“ paramos gavėjai gali deklaruoti didelės apimties mokslinių tyrimų infrastruktūros (LRI) kapitalizuotas ir veiklos sąnaudas, jei jie laikosi tam tikrų sąlygų ir iš pradžių iš Komisijos gauna teigiamą savo sąnaudų apskaičiavimo metodikos *ex ante* vertinimą. Tačiau šių metų auditas parodė, kad *ex ante* vertinimas padarė mažą poveikį klaidų prevencijai.

„Horizontas 2020“ srityje mes taip pat atlikome Komisijos ir pasamdytų išorės auditorių atliktų auditų peržiūrą. Peržiūrėję kai kurias audito bylas, mes nustatėme imčių sudarymo nenuoseklumo atvejų ir trūkumų, susijusių su audito nustatytų faktų dokumentavimu ir ataskaitų teikimu bei su kai kurių audito procedūrų kokybe. Mes taip pat nustatėme metodinių trūkumų, susijusių su klaidų lygio apskaičiavimu: nors *ex post* auditai retai pasiekia jiems keliamą tikslą maksimaliai padengti patvirtintas išlaidas, klaidų lygis yra sistemingai apskaičiuojamas remiantis visomis patvirtintomis išlaidomis, o ne faktiškai audituota suma. Dėl to yra pernelyg sumažinamas klaidų lygis.

Kalbant apie programą „Erasmus+“, pažymime, kad, kaip ir praėjusiais metais, Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA) pateikė išlygą dėl jos vidaus kontrolės, skirtos valdyti dotacijas, veiksmingumo. Be to, mūsų programos „Erasmus+“ projektų auditai parodė, kad kai kurios nacionalinės taisyklės nebuvo visiškai suderintos su ES taikomais principais, visų pirma dėl maksimalių mokėtinų sumų ir finansavimo tvarkos.

Komisijos ataskaitos dėl teisėtumo ir tvarkingumo

2018 m. Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato (Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD), EACEA ir Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomosios įstaigos (EASME) metinės veiklos ataskaitose buvo pateiktas teisingas jų finansų valdymo ir atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo įvertinimas. Apskritai, jų pateikta informacija patvirtino mūsų nustatytus faktus ir išvadas.

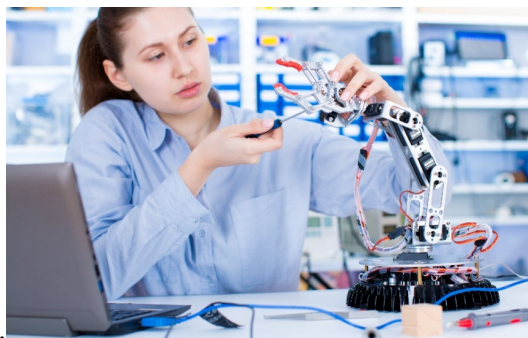
Veiksmingumo vertinimas

Mes įvertinome Komisijos teikiamas ataskaitas dėl 50 į mūsų imtį įtrauktų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų veiksmingumo. Remiantis šių projektų pažangos ataskaitomis, dauguma jų pasiekė numatomus išdirbius ir rezultatus. Tačiau kai kuriais atvejais pažanga, apie kurią buvo pranešta, tik iš dalies atitiko nustatytus tikslus arba praneštos išlaidos buvo neproporcingos padarytai pažangai. Be to, kai kuriais atvejais projekto išdirbiai ir rezultatai nebuvo išplatinti kaip buvo numatyta.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- veiksmingiau informuoti MVĮ apie taikomas finansavimo taisykles ir atlikti tikslingesnes MVĮ išlaidų deklaracijų patikras; kitos Mokslinių tyrimų bendrosios programos atveju dar labiau supaprastinti personalo išlaidų ir didelių mokslinių tyrimų infrastruktūros išlaidų deklaravimo taisykles;
- programos „Horizontas 2020“ atveju imtis priemonių, skirtų atsižvelgti į *ex post* auditų metu pateiktas pastabas dėl imties sudarymo nuoseklumo, dokumentavimo ir ataskaitų dėl nustatytų faktų teikimo bei audito procedūrų kokybės;
- nedelsiant imtis priemonių atsižvelgiant į Komisijos vidaus audito tarnybos nustatytus faktus dėl:
 - i) EACEA vidaus kontrolės sistemų, susijusių su programos „Erasmus+“ dotacijų valdymo procesu;
 - ii) sutartinių įsipareigojimų ir ataskaitų teikimo reikalavimų, susijusių su mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų sklaida ir panaudojimu, laikymosi stebėjimo.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 5 skyriuje.

Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda

Iš viso: 54,5 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Išlaidomis pagal šią politikos sritį siekiama mažinti įvairių ES valstybių narių ir regionų išsivystymo lygio atotrūkį ir stiprinti konkurencingumą. Šie tikslai yra įgyvendinami daugiausia per Europos regioninės plėtros fondą (ERPF), Sanglaudos fondą (SF) ir Europos socialinį fondą (ESF) bendrai finansuojant daugiametes veiksmų programas (VP), pagal kurias yra remiami projektai.

Išlaidų valdymo funkciją dalijasi Komisija ir valstybės narės. Komisijoje už ERPF ir SF įgyvendinimą yra atsakingas Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas (Regioninės ir miestų politikos GD), o už ESF – Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD).

2018 m. mūsų audituotos išlaidos šioje srityje sudarė 23,6 milijardo eurų ir buvo gerokai didesnės nei 2017 m. (8,0 milijardo eurų).

Mes nagrinėjame mokėjimus, kai išlaidos yra padarytos, užregistruotos ir patvirtintos. Vadovaujantis šiuo požiūriu, 2018 m. metinei ataskaitai skirta audituota suma taip pat apėmė 16,5 milijardo eurų vertės ankstesnių metų išlaidų, kurias Komisija 2018 m. priėmė arba patvirtino. 2018 m. atlikti mokėjimai, kurių suma 47,4 milijardo eurų ir kurie susiję su dar jos nepatvirtintomis išlaidomis, nebuvo mūsų audito populiacijos dalis.

Ką mes nustatėme

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
23,6 milijardo eurų	Taip	5,0 % (2017 m. – 3,0 %)

Prevencinės ir taisomosios priemonės

2018 m. mes sudarėme statistiškai reprezentatyvią 220 operacijų, kurias valstybių narių audito institucijos jau buvo patikrinusios, imtį. 220-yje patikrintų operacijų nustatėme ir kiekybiškai įvertinome 36 klaidas. Valdymo ir audito institucijos valstybėse narėse šių klaidų nebuvo nustačiusios. Atsižvelgdami į 60 klaidų, kurias anksčiau nustatė audito institucijos, ir į programų institucijų atliktus pataisymus (kurių bendra vertė siekė 314 milijonų eurų 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpius kartu paėmus), mes vertiname, kad klaidų lygis sudaro 5,0 %.

Remiantis nustatytų klaidų skaičiumi ir poveikiu mes nustatėme, kad vis dar yra trūkumų, susijusių su vadovaujančiųjų institucijų deklaruotų išlaidų tvarkingumu. Daugiausia prie mūsų įvertinto klaidų lygio prisidėjo netinkamos finansuoti išlaidos ir projektai, po jų eina vidaus rinkos taisyklių, kaip antai viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos, pažeidimai bei esminių patvirtinančių dokumentų nebuvimas. Kai kurios iš šių klaidų buvo susijusios su sudėtingomis nacionalinėmis taisyklėmis, kuriomis reikalaujama daugiau nei nustatyta ES teisės aktuose (žr. toliau pateiktą langelį).

Pavyzdys. Sudėtingos nacionalinės tinkamumo finansuoti sąlygos

Mes nustatėme, kad į Lenkijos veiksmų programos tinkamumo finansuoti taisykles buvo įtraukta sąlyga, draudžianti naudoti ES dotaciją, jei kitas subjektas tose pačiose patalpose vykdė tos pačios rūšies verslo veiklą. Šis reikalavimas, kuris viršija tai, kas yra nustatyta ES teisės aktuose, buvo pakartotas susitarime dėl dotacijos. Kadangi vienas paramos gavėjas, teisininkas, pradėjo vykdyti veiklą tose pačiose patalpose kaip ir kita teisinė įmonė, projektas neatitiko bendrojo finansavimo sąlygų.

Audito institucijų darbo vertinimas

Audito institucijos yra įsteigtos ES lėšų naudojimui prižiūrėti. Jų darbas yra svarbiausia sanglaudos politikos patikinimo ir kontrolės sistemos dalis. Šiais metais mes įvertinome 15 iš 126 audito institucijų darbą 14-oje valstybių narių, susijusį su 15 patikinimo paketų už 2014–2020 m. laikotarpį ir devyniais užbaigimo paketais už 2007–2013 m. laikotarpį.

Panašiai kaip ir ankstesniais metais, keletu atvejų mūsų audito institucijų darbo peržiūra atskleidė trūkumų, susijusių su jų darbo apimtimi, kokybe ir (arba) dokumentavimu ir jų imčių sudarymo reprezentatyvumu. Visos į mūsų imtį įtrauktos audito institucijos buvo nurodžiusios mažesnius nei 2 % likutinius klaidų lygius. Atlikusi patikrinimus, Komisija ištaisė likutinį klaidų lygį, kad jis būtų didesnis nei 2 %, keturiems iš 15 į imtį įtrauktų patikinimo paketų 2014–2020 m. laikotarpiu.

Dėl papildomų mūsų nustatytų klaidų mūsų perskaičiuoti lygiai buvo didesni nei 2 % dar keturiuose iš 15 2014–2020 m. laikotarpio patikinimo paketų ir viename iš devynių 2007–2013 m. laikotarpio užbaigimo paketų.

Komisijos patikinimo darbas ir pranešimas apie likutinį klaidų lygį jos metinėse veiklos ataskaitose

Metinės veiklos ataskaitos (MVA) yra pagrindinė Komisijos priemonė, skirta pranešti, ar ji gavo pagrįstą patikinimą, kad taikomomis kontrolės procedūromis užtikrinamas išlaidų tvarkingumas.

Praeitais metais pažymėjome, kad duomenų teikimo reikalavimai metinės veiklos ataskaitoms dar nėra pakankamai pritaikyti 2014–2020 m. kontrolės ir patikinimo sistemai. Nuo tada Komisija dėjo pastangas siekdama pagerinti savo ataskaitų dėl tvarkingumo teikimo tvarką. Savo 2018 m. metinėse veiklos ataskaitose Komisija atnaujino savo pagrindinį veiksmingumo rodiklį (PVR) dėl tvarkingumo ir nurodė, kad abiejų DG atveju 2016–2017 ataskaitinių metų likutinis klaidų lygis buvo mažesnis nei 2 %.

Tačiau mes nustatėme problemų, kurios daro poveikį šių skaičių patikimumui. Todėl mes pranešėme, kad kai Komisija skelbia šiuos lygius, jie dar nėra galutiniai, ir kad juos galima laikyti tik minimaliais klaidų lygiais.

Komisija savo ES biudžeto metinėje valdymo ir veiksmingumo ataskaitoje (MVVA) vertina, kad su 2018 m. „Ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos“ srities atitinkamomis išlaidomis susijusios rizikos poveikio suma atliekant mokėjimą yra 1,7 %. Tačiau šis skaičius apima išlaidas, kurios dar nebuvo perėjusios viso kontrolės ciklo. Tai bus padaryta tik nuo 2020 m.

Mes taip pat nustatėme keletą probleminių klausimų, kurie galėtų turėti įtakos 2014–2020 m. programavimo laikotarpio VP užbaigimui neviršijant 2 % galutinio likutinio klaidų lygio.

Mūsų darbas, susijęs su įvairiais mūsų audito elementais, rodo, kad Komisijos 2018 m. MVVA ir MVA pateiktu „Ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos“ klaidų lygiu dar negalima remtis.

Veiksmingumo vertinimas

2018 m. mes išnagrinėjome, ar valstybės narės savo VP nustatė išdirbių ir rezultatų rodiklius, kurie buvo aktualūs jų tikslams, ir ar projektams nustatyti išdirbių ir rezultatų tikslai atitiko VP tikslus. Mes taip pat patikrinome, ar valstybės narės sukūrė duomenų bazę, kurioje kaupiama informacija apie veiksmingumą projektų lygmeniu, ir koku mastu audito institucijos patikrino tos informacijos patikimumą.

Nepaisant to, kad valstybės narės turi stebėjimo sistemas, skirtas informacijai apie veiksmingumą kaupti, mes nustatėme keletą atvejų, kai institucijos nenustatė rezultatų ar išdirbių rodiklių projekto lygmeniu, ir nedaug atvejų, kai apskritai nebuvo nustatyta rodiklių arba tikslinių verčių projekto veiksmingumui išmatuoti. Be to, mes nustatėme, kad ne visada buvo visiškai pasiekti užbaigtų projektų veiksmingumo tikslai.

Ką mes rekomenduojame

Mes pabrėžėme, kad keturios iš praėjusiais metais pateiktų mūsų rekomendacijų yra susijusios su problemineis klausimais, kuriuos mes nustatėme dar kartą, todėl jos nebuvo pakartotos. Be to, mes nustatėme naujų probleminių aspektų ir rekomenduojame Komisijai:

- užtikrinti, kad reguliarias patikras, grindžiamas reprezentatyvia išmokų galutiniais gavėjams imtimi, finansinių tarpininkų lygmeniu atliktų audito institucijos arba EIB grupės pasirinktas auditorius;
- parengti ir įgyvendinti tinkamas kontrolės priemones, siekiant užkirsti kelią reikšmingų netvarkingų išlaidų galimybei per programų užbaigimą, jei nustatoma, kad reguliarios patikros buvo nepakankamos;
- imtis reikiamų veiksmų siekiant užtikrinti, kad į vadovaujančiųjų ir audito institucijų naudojamus kontrolinius sąrašus būtų įtraukti atitikties Bendrųjų nuostatų reglamento 132 straipsniui, kuriame nurodyta, kad paramos gavėjai turi gauti visą mokėtiną tinkamų finansuoti išlaidų sumą ne vėliau kaip per 90 dienų nuo susijusio mokėjimo prašymo pateikimo, patikrinimai;
- šalinti per užbaigimą nustatytus trūkumus ir užtikrinti, kad nė viena programa nebūtų užbaigiama, jei yra nustatytas reikšmingas netvarkingų išlaidų lygis.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 6 skyriuje.

Gamtos ištekliai

Iš viso: 58,0 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų sritis apima bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), bendrą žuvininkystės politiką ir dalį ES išlaidų, susijusių su aplinka ir klimato politika.

BŽŪP sudaro 98 % „Gamtos išteklių“ išlaidų. ES teisės aktuose nustatyti trys bendrieji BŽŪP tikslai yra šie:

- perspektyvi maisto gamyba, daugiausia dėmesio skiriant pajamoms iš žemės ūkio, žemės ūkio našumui ir kainų stabilumui;
- tvarus gamtos išteklių valdymas ir klimato politika, daugiausia dėmesio skiriant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui, biologinei įvairovei, dirvožemiui ir vandeniui;
- subalansuotas teritorinis vystymasis.

Komisija, o būtent Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas (Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD), dalijasi BŽŪP valdymą su mokėjimo agentūromis valstybėse narėse. BŽŪP išlaidos skirstomos į tris plačias kategorijas:

- tiesioginės išmokos ūkininkams, kurios yra visiškai finansuojamos iš ES biudžeto;
- žemės ūkio rinkos priemonės, kurios taip pat yra visiškai finansuojamos iš ES biudžeto, išskyrus kai kurias valstybių narių bendrai finansuojamas priemones, kaip antai skatinimo priemones ir vaisių, daržovių ir pieno vartojimo skatinimo mokyklose programą;
- valstybių narių kaimo plėtros programos, bendrai finansuojamos iš ES biudžeto.

2018 m. audito šioje srityje metu buvo tikrinamos 58,1 milijardo eurų išlaidos.

Ką mes nustatėme

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
58,1 milijardo eurų	Taip	2,4 % (2017 m. – 2,4 %)

Apskritai, tiesioginėse išmokose nebuvo reikšmingo klaidų lygio

Tiesioginės išmokos ūkininkams daugiausia yra grindžiamos ūkininkų deklaruotu žemės ūkio paskirties žemės plotu. Šie mokėjimai sudaro 72 % išlaidų pagal DFP išlaidų kategoriją „Gamtos ištekliai“.

Pagrindinė tiesioginių išmokų valdymo priemonė yra Integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS), kuri taip pat apima Žemės sklypų identifikavimo sistemą (ŽSIS). IAKS padėjo sumažinti tiesioginių išmokų klaidų lygį, o ŽSIS tapo ypač reikšmingu indėliu.

Mes patikrinome 95 tiesiogines išmokas ir nustatėme, kad 77 nebuvo paveiktos klaidų. Darome išvadą, kad apskritai, tiesioginėse išmokose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.

Kaimo plėtra, rinkos priemonės, žuvininkystė, aplinka ir klimato politika

Dėl sudėtingų tinkamumo finansuoti sąlygų šiose išlaidų srityse didėja klaidų rizika. Mes testavome 156 mokėjimus ir nustatėme, kad 40 buvo paveikti klaidų. Pagrindiniai klaidų šaltiniai buvo šie:

- netinkami finansuoti paramos gavėjai, veikla arba išlaidos (žr. pavyzdį);
- netikslios informacijos apie plotus ar gyvūnų skaičių teikimas;
- pirkimų arba dotacijų skyrimo taisyklių nesilaikymas;
- administracinės klaidos.

Pavyzdys. Paramos gavėjas nesilaikė investicijoms į ūkius skirtų tinkamumo taisyklių

Mes išnagrinėjome atvejį, kai paramos gavėjas kartu su kitais šeimos nariais pateikė bendrą paraišką dėl kiaulidės, kurios talpa iki 600 paršavedžių, statybos. Kiekvienas paramos gavėjas kreipėsi dėl maksimalaus paramos lygio, kuris sudarė apie 215 000 eurų. Kadangi priemonės tikslas buvo remti mažųjų ir vidutinių ūkių plėtrą, pagal tinkamumo finansuoti sąlygas buvo reikalaujama, kad pareiškėjų valdų ekonominis dydis neturi viršyti 250 000 eurų, o plotas – ne didesnis kaip 300 hektarų. Paramos gavėjai teigė, kad jie vykdo nesusijusį verslą. Mes nustatėme, kad jiems priklausė toje pačioje vietoje veiklą vykdančios šeimos bendrovės akcijos. Atsižvelgiant į paramos gavėjui priklausančią šeimos bendrovės dalį, jo valdomas turtas viršijo ekonominio dydžio viršutinę ribą.

Prevencinės ir taisomosios priemonės

Komisija ir valstybių narių institucijos taikė taisomąsias priemones, kurios tiesiogiai paveikė 53 iš 251 tikrintos operacijos. Be šių priemonių, su šiuo skyriumi susijęs mūsų įvertintas klaidų lygis būtų 0,6 procentinio punkto didesnis. Tuo pat metu 12 kiekybiškai įvertinamų klaidų atvejų nacionalinės institucijos turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų išvengti arba aptikti ir ištaisyti klaidas prieš deklaruodamos išlaidas Komisijai. Jei nacionalinės institucijos būtų tinkamai panaudojusios visą savo turimą informaciją, įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 0,6 procentinio punkto mažesnis.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato ataskaitos dėl BŽŪP išlaidų tvarkingumo

Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD naudoja iš mokėjimo agentūrų gautus nacionalinius statistinius kontrolės duomenis. Jis taip atlieka patikslinimus, remdamasis sertifikavimo įstaigų atliktų

auditų rezultatais ir savo paties patikrinimais bei profesine nuovoka, kad gautų rizikos veikiamos sumos atliekant mokėjimą įvertį.

Kiekvienos iš 76 mokėjimo agentūrų direktorius teikia Žemės ūkio ir kaimo plėtros generaliniam direktoratui metinį valdymo pareiškimą dėl jų kontrolės sistemų veiksmingumo ir ataskaitą dėl mokėjimo agentūros patikrų. Nuo 2015 m., siekiant pateikti papildomą patikinimą, sertifikavimo įstaigos turėjo pateikti metinę nuomonę dėl kiekvienos mokėjimo agentūros išlaidų, kurias paprašė kompensuoti valstybės narės, teisėtumo ir tvarkingumo.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD tikrina nustatytus sertifikavimo įstaigų darbo trūkumus. Kaip pažymėjome praėjusiais metais, sertifikavimo įstaigų darbas turi būti nuolatos gerinamas, jei Komisija savo darbą ketina naudoti kaip savo pirminį patikinimo dėl BŽŪP išlaidų tvarkingumo šaltinį.

Remdamosi savo mokėjimo agentūrų kontrolės statistiniais duomenimis, valstybės narės pranešė, kad visų BŽŪP išlaidų bendras klaidų lygis sudarė apie 1 %. Mes peržiūrėjome Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD atliktus valstybių narių klaidų lygių patikslinimus. Kaip ir ankstesniais metais, Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD didžiąją dalį savo patikslinimų pagrindė savo atliktomis mokėjimo agentūrų sistemų ir išlaidų patikromis. Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD apskaičiuoja daugumą šių patikslinimų kaip nustatyto dydžio normas, siekdamas atspindėti kontrolės sistemose nustatytų trūkumų reikšmingumą ir aprėptį.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD metinėje veiklos ataskaitoje įvertinta rizikos veikiamą suma atliekant mokėjimą sudarė 2,1 % visų BŽŪP išlaidų atveju ir apie 1,8 % tiesioginių išmokų atveju. Komisija taip pat pristato šiuos rezultatus savo MVVA. Komisijos įvertis iš esmės atitinka mūsų išvadą, kad visos „Gamtos išteklių“ srities išlaidose yra reikšmingas klaidų lygis, bet ne tiesioginėse išmokose.

Veiksmingumo vertinimas

Mes peržiūrėjome 113 į imtį įtrauktų kaimo plėtros veiksmų 18 valstybių narių. Nustatėme, kad vykdant daugumą veiksmų buvo pasiekti numatomi išdirbiai ir kad valstybės narės dažniausiai tikrino išlaidų pagrįstumą, tačiau mažai naudojo supaprastinto išlaidų apmokėjimo tvarką.

Mes išnagrinėjome Komisijos ir valstybių narių atliekamą veiksmingumo matavimą ir ataskaitų teikimą per BŽŪP bendrą stebėjimo ir vertinimo sistemą (BSVS). Daugiausia dėmesio skyrėme jų rezultatų rodiklių, skirtų 113 kaimo plėtros mokėjimų ir 95 tiesioginiams mokėjimams, naudojimui.

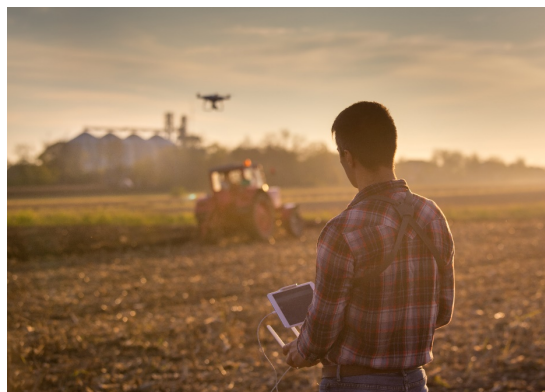
Panašiai kaip ir mūsų ankstesnių auditų, skirtų veiksmingumo matavimui žemės ūkio ir kaimo plėtros išlaidų srityje, metu, mes nustatėme keletą trūkumų, susijusių su tuo, kaip Komisija ir valstybės narės taikė BSVS rezultatų rodiklius, siekdamas išmatuoti išlaidų veiksmingumą ir teikti ataskaitas apie jį.

Pasiūlyme dėl veiksmingumu grindžiamo BŽŪP įgyvendinimo modelio nustatymo laikotarpiu po 2020 m. Komisija apibrėžė bendrus išdirbių, rezultatų ir poveikio rodiklius. Nors mes ir palankiai įvertinome perėjimą prie veiksmingumu grindžiamo modelio, savo nuomonėje Nr. 7/2018 dėl pasiūlymo mes nustatėme, kad šie rodikliai dar nebuvo iki galo parengti, ir pateikėme konkrečių pastabų dėl pasiūlytų rodiklių.

Ką mes rekomenduojame

Savo 2017 m. metinėje ataskaitoje mes pateikėme tris rekomendacijas Komisijai, kurių tikslinė įgyvendinimo data buvo 2019 m. pabaiga. Jos buvo susijusios su valstybių narių veiksmis, skirtais šalinti klaidų priežastis, ir su sertifikavimo įstaigų darbo kokybe. Šios rekomendacijos taip pat yra svarbios teikiant šių metų nustatytus faktus ir išvadas, ir atėjus laikui mes dėl jų imsime tolesnių veiksmų.

Šiais metais mes taip pat rekomenduojame Komisijai, kad laikotarpiu po 2020 m. ji atsižvelgtų į trūkumus, kuriuos mes nustatėme dabartinėje finansinėje programoje, kad galėtų užtikrinti, jog rezultatų rodikliais būtų tinkamai išmatuojamas veiksmų poveikis ir kad jie būtų aiškiai susiję su intervencijomis ir politikos tikslais.

*Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Gamtos ištekliai“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 7 skyriuje.*

Saugumas ir pilietybė

Iš viso: 3,1 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų sritis sujungia įvairias politikas, kurių bendras tikslas yra sustiprinti „ES pilietybės“ koncepciją sukuriant laisvės, teisingumo ir saugumo erdvę be vidaus sienų.

Didžiosios dalies „Migracijos ir saugumo“ srities lėšų valdymą dalijasi valstybės narės ir Komisijos Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas (Migracijos ir vidaus reikalų GD). Pagrindiniai su šia išlaidų kategorija susiję fondai yra:

- Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (PMIF), kurio tikslas – prisidėti prie veiksmingo migracijos srautų valdymo bei suformuoti bendrą Sąjungos požiūrį į prieglobstį ir imigraciją;
- Vidaus saugumo fondas (VSF), kurio tikslas – pasiekti aukštą saugumo lygį Europos Sąjungoje.

Šie fondai veikia nuo 2014 m., jie pakeitė programą SOLID („Solidarumas ir migracijos srautų valdymas“) ir bus įgyvendinami iki 2020 m. 2018 m. jie sudaro maždaug pusę (45 %) šios srities ES išlaidų.

13 decentralizuotų agentūrų, kurios vykdo aktyvią veiklą įgyvendinant pagrindinius ES prioritetus migracijos ir saugumo, teismo bendradarbiavimo ir sveikatos srityse, išlaidos sudaro likusius 27 %. Apie ES agentūras mes atskirai pranešame savo specialiosiose metinėse ataskaitose ir metinėje suvestinėje „ES agentūrų auditas trumpai“.

2018 m. audituotos išlaidos šioje srityje sudarė 3,0 milijardo eurų.

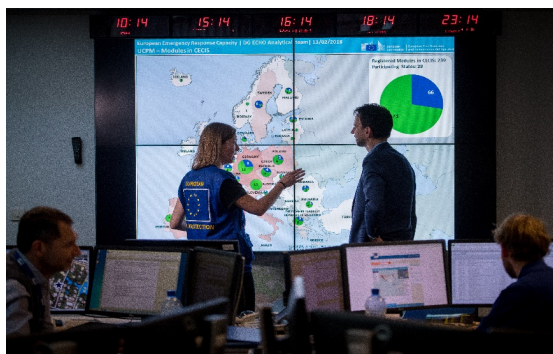
Ką mes nustatėme

2018 m. mes atlikome atrinktų sistemų, apimančių pagrindines šios išlaidų srities politikas, peržiūrą ir patikrinome nedidelį skaičių operacijų. Mes nustatėme, kad Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato kvietimų teikti pasiūlymus ir paraiškų dėl dotacijų valdymas buvo veiksmingas. Be to, mūsų analizė atskleidė viešųjų pirkimų taisyklių taikymo ydas ir kai kuriuos PMIF ir VSF valdymo sisteminius trūkumus bei Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato vykdomų Maisto ir pašarų programos patikrų trūkumus.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- užtikrinti, kad, atlikdama administracinius mokėjimo prašymų patikrinimus, ji sistemingai naudotų dokumentus, kuriuos ji reikalauja pateikti iš paramos gavėjų, siekiant tinkamai išnagrinėti pirkimų procedūrų, kurias organizavo šie paramos gavėjai, teisėtumą ir tvarkingumą;
- pavesti valstybių narių valdžios institucijoms, atsakingoms už nacionalines PMIF ir VSF programas, tinkamai patikrinti pirkimų procedūrų, kurias organizuoja lėšų gavėjai, teisėtumą ir tvarkingumą, joms atliekant administracinius jų mokėjimo prašymų patikrinimus.

*Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Saugumas ir pilietybė“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 8 skyriuje.*

Europos vaidmuo pasaulyje

Iš viso: 9,5 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų kategorija apima užsienio politikos, ES vertybių skatinimo, pagalbos ES šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms bei pagalbos kaimyninėms ir besivystančioms šalims išlaidas (išskyrus Europos plėtros fondus, žr. 40–42 puslapius).

Išlaidas įgyvendina tiesiogiai Komisijos generaliniai direktoratai (iš Komisijos būstinės Briuselyje arba per ES delegacijas daugiau kaip 150 paramą gaunančių šalių) arba netiesiogiai paramą gaunančios šalys ir tarptautinės organizacijos, naudodami daug įvairių bendradarbiavimo priemonių ir pagalbos teikimo metodų.

2018 m. audituotos išlaidos šioje srityje sudarė 8,0 milijardo eurų.

Ką mes nustatėme

2018 m. mes nustatėme keletą netinkamų finansuoti išlaidų bei sutarčių skyrimo teisinių ir finansinių taisyklių nesilaikymo atvejų, tačiau mes taip pat pastebėjome ir veiksmingų išorės kontrolės priemonių pavyzdžių.

Tarptautinių organizacijų nenoras bendradarbiauti neperduodant esminių patvirtinamųjų dokumentų labai sulėtino mūsų audito darbą. Manome, kad tai yra mūsų audito teisių pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo pažeidimas.

Metinės veiklos ataskaitos ir kitos bendrojo valdymo priemonės

2018 m. Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinis direktoratas užsakė iš išorės rangovo atlikti savo ketvirtą metinį tyrimą, skirtą „likutiniam klaidų lygiui“ (LKL) įvertinti. LKL tyrimo tikslas – įvertinti „klaidas, kurios išvengė visų prevencijos, aptikimo ir ištaisymo kontrolės priemonių“. Tačiau 2018 m. dėl maždaug 24 % įimtį įtrauktų operacijų apskaičiuojant LKL buvo visiškai pasikliaunama ankstesnių kontrolės priemonių rezultatais be jokių papildomų tikrinimų. Ši dalis nuo 2017 m. beveik padvigubėjo.

Be to, mūsų peržiūra parodė, kad yra galimybių pagerinti tai, koku mastu auditoriai gali savo nuožiūra vertinti atskirų operacijų klaidas.

Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generalinis direktoratas įdėjo papildomų pastangų, kad į rizikos veikiamos sumos skaičiavimą nebūtų įtraukti išankstinio finansavimo susigrąžinimai, panaikinti susigrąžinimo pavedimai ir gautos palūkanos. Nepaisant to, mes nustatėme, kad 2018 m. generalinio direktorato MVA pateikto skaičiaus patikimumą sumažino neaptiktos klaidos, dėl kurių generalinio direktorato taisomoji geba buvo perdėta.

Veiksmingumo vertinimas

Be tvarkingumo tikrinimo mes įvertinome penkiolikos baigtų projektų veiksmingumo aspektus. Visiems mūsų tikrintiems projektams, išskyrus vieną, buvo nustatyti aiškūs ir aktualūs

veiksmingumo rodikliai. Loginiai pagrindai buvo gerai struktūruoti, o išdirbių tikslai buvo realistiški ir pasiekiami.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- imtis visų veiksmų, kad būtų sustiprintas įpareigojimas tarptautinėms organizacijoms perduoti mums bet kokį dokumentą arba informaciją, kurie būtini mūsų darbui atlikti;
- imtis priemonių, kad būtų pritaikyta Europos kaimynystės politikos ir plėtros GD metodika siekiant apriboti visiško pasiklivimo sprendimus, ir kad ji atidžiai stebėtų jos įgyvendinimą;
- pakeisti taisomosios gebos skaičiavimo metodą 2019 m. neįtraukiant nepanaudoto išankstinio finansavimo susigrąžinimų.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Europos vaidmuo pasaulyje“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 9 skyriuje.

Administravimas

Iš viso: 9,9 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Mūsų auditas apėmė šių ES institucijų ir tam tikrų kitų įstaigų administracines išlaidas: Europos Parlamento, Europos Vadovų Tarybos, Europos Vadovų Tarybos, Komisijos, Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Regionų komiteto, Europos ombudsmeno, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir Europos išorės veiksmų tarnybos.

2018 m. institucijos ir įstaigos iš viso patyrė 9,9 milijardo eurų administracinių išlaidų. Ši suma apėmė išlaidas žmogiškiesiems ištekliams (apie 60 % visos sumos), pastatams, įrangai, energijai, komunikacijoms ir IT.

Mes atskirai skelbiame savo atliktų ES agentūrų, kitų decentralizuotų įstaigų ir Europos mokyklų auditų rezultatus specialiosiose metinėse ataskaitose. Taip pat skelbiame konsoliduotas šių auditų santraukas.

Išorės auditorius audituoja mūsų pačių finansinės būklės ataskaitų auditą. Audito nuomonė ir ataskaita paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir mūsų interneto svetainėje.

2018 m. audituotos išlaidos šioje srityje sudarė 9,9 milijardo eurų.

Ką mes nustatėme

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
9,9 milijardo eurų	Ne – 2018 m. ir 2017 m. reikšmingų klaidų nebuvo

2018 m. mes šioje biudžeto srityje patikrinome 45 operacijas. Kaip ir ankstesniais metais, mes įvertinome, kad klaidų lygis yra žemiau reikšmingumo ribos. Tačiau šiais metais mes aptikome daugiau vidaus kontrolės trūkumų Komisijoje, susijusių su šeimos pašalpų darbuotojams valdymu.

Pirkimų procedūros siekiant pagerinti žmonių ir patalpų saugumą

Reaguodamos į pastaraisiais metais įvykusius teroristinius išpuolius, ES institucijos ėmėsi priemonių, siekdamas skubos tvarka sustiprinti savo darbuotojų ir patalpų saugumą. Mes išnagrinėjome 13 pirkimų procedūrų, kurios buvo susijusios su šiomis priemonėmis ir kurias institucijos organizavo 2015–2018 m. Konkrečiai, mes daugiausia dėmesio skyrėme poreikių apibrėžčiai, taikytos pirkimų procedūros pobūdžiui, šios procedūros įgyvendinimui ir rangovų atrankai. Nustatėme Parlamento ir Komisijos organizuotų procedūrų trūkumų, kurie paprastai susiję su didele skuba sudaryti sutartis.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- o pagerinti savo statutinių šeimos pašalpų valdymo sistemas. Ji turėtų dažniau iš naujo įvertinti darbuotojų asmeninę padėtį ir sugriežtinti iš kitų šaltinių gautų pašalpų deklaravimo patikras.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Administravimas“ pateikta **2018 m. metinės ataskaitos** 10 skyriuje.

Europos plėtros fondai

Iš viso: 4,1 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Europos plėtros fondai (EPF) yra pagrindinė priemonė, kuria ES teikia vystomojo bendradarbiavimo pagalbą. EPF lėšomis ir bendradarbiavimo priemonėmis siekiama panaikinti skurdą ir skatinti Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių ir užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT) tvarų vystymąsi ir integraciją į pasaulio ekonomiką.

2018 m. audituotos išlaidos šioje srityje sudarė 3,7 milijardo eurų. Šios išlaidos yra susijusios su 8-uju, 9-uju, 10-uju ir 11-uju EPF.

Ką mes nustatėme

2018 m. finansinės ataskaitos teisingai atspindi EPF finansinę būklę, jų operacijų ir pinigų srautų rezultatus bei grynojo turto pokyčius.

Mes taip pat padarėme išvadą, kad EPF pajamose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.

Audituojama suma	Paveikta reikšmingo klaidų lygio?	Įvertintas labiausiai tikėtinas klaidų lygis
3,7 milijardo eurų	Taip	5,2 % (2017 m. – 4,5 %)

2018 m. mes išnagrinėjome reprezentatyvią 125 operacijų, atrinktų iš visų iš EPF atliktų mokėjimų, imtį. Kadangi dalį šių išlaidų apėmė Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinio direktorato (Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD) likutinio klaidų lygio (LKL) tyrimas, mes į savo imtį įtraukėme 14 papildomų operacijų, kurioms po korekcijų pritaikėme šio tyrimo rezultatus. Remdamiesi 39 kiekybiškai įvertintomis klaidomis ir patikslintais 2018 m. LKL tyrimo rezultatais, mes vertiname, kad klaidų lygis sudaro 5,2 %.

Mes nustatėme, kad dauguma klaidų buvo susijusios su pirkimų taisyklių nesilaikymu, išlaidomis, kurios nebuvo patirtos arba buvo netinkamos finansuoti, pridėtinėmis išlaidomis, kurios buvo deklaruotos kaip tiesioginės išlaidos, ir patvirtinamųjų dokumentų nebuvimu.

Kai kurių operacijų, kurias atliko tarptautinės organizacijos, atveju jos per priimtina laiką nepateikė patvirtinamųjų dokumentų. Tai turėjo neigiamą poveikį mūsų audito darbo planavimui ir vykdymui ir prieštarauja Sutarčiai dėl ES veikimo, kuria nustatoma Audito Rūmų teisė gauti prašomą informaciją.

Pavyzdys. Pirkimų klaida

Komisija su tarptautine organizacija sudarė susitarimą dėl įnašo, kuriuo siekiama paremti viešųjų finansų valdymą Jamaikoje. Sutarties vertė ir ES įnašas iš viso sudarė 5 milijonus eurų. Pirkdama prekes (193 700 eurų) projektui, organizacija reikalavimus atitinkančiais tiekėjais laikė tik savo valstybes nares. Tokiu būdu buvo neįsileistos kelios šalys, įskaitant kai kurias ES valstybes nares, kurios turėtų turėti teisę dalyvauti EPF finansuojamuose projektuose.

Prevencinės ir taisomosios priemonės

Daugelio kiekybiškai įvertinamų klaidų atveju Komisija turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią šioms klaidoms ar jas aptikti ir ištaisyti. Jei Komisija būtų tinkamai pasinaudojusi visa savo turima informacija, įvertintas su EPF išlaidomis susijęs klaidų lygis būtų buvęs 1,3 procentinio punkto žemesnis.

Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinis direktorato atitikties ataskaitos

Mes atlikome 2018 m. LKL tyrimo rangovo atlikto darbo peržiūrą. Trečius metus iš eilės tyrimo metu buvo įvertinta, kad likutinis klaidų lygis neviršija Komisijos nustatytos 2 % reikšmingumo ribos. LKL tyrimas nėra patikinimo užduotis arba auditas. Kaip ir ankstesniais metais, mes nustatėme apribojimų, kaip antai ribotas patikrų vietoje skaičius, neišsamios viešųjų pirkimų procedūrų ir kvietimų teikti paraiškas patikros bei klaidų įvertinimas. Visi šie apribojimai prisidėjo prie žemesnio LKL, kuris neatspindi tikrovės.

Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD 2018 m. MVA pateikia dvi išlygas: vieną dėl dotacijų ir vieną dėl konkrečių programų, kurias valdė Afrikos Sąjungos Komisija. Pirmoji išlyga yra susijusi tik su dotacijomis, kurias Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD vardu valdo Kaimynystės politikos ir plėtros derybų GD, nes išlygos taikymo sritis nuo 2016 m. buvo palaipsniui siaurinama. Atsižvelgiant į 2018 m. ir ankstesnių metų LKL tyrimų apribojimus, siaura pirmosios išlygos apimtis nėra pakankamai pagrįsta. Kadangi LKL tyrimas yra vienas svarbiausių Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinio direktorato rizikos vertinimo elementų, jį reikia paremti pakankamai išsamiais rekomendacijomis, kad išlygai būtų suteiktas patikimas pagrindas.

Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi GD įvertino, kad bendra rizikos veikiama suma užbaigimo metu sudarė 49,8 milijono eurų. Remiantis LKL tyrimu, praėjusiais metais šis įvertis buvo 29 % mažesnis. Remdamiesi mūsų pastabomis dėl LKL tyrimo, mes manome, kad rizikos veikiama suma turėtų būti didesnė.

Veiksmingumo vertinimas

Atlikdami savo patikras vietoje mes galėjome ne tik patikrinti operacijų tvarkingumą, bet ir pateikti pastabas dėl atrinktų operacijų veiksmingumo aspektų. Nustatėme atvejų, kai prekės, kurios buvo nupirktos EPF finansuojamoms priemonėms, nebuvo naudojamos arba įrenginių diegimas nebuvo atliekamas taip, kaip buvo planuota. Dėl šių atvejų nukentėjo ES veiksmų veiksmingumas ir efektyvumas.

Pavyzdys. Kyla pavojus projekto tvarumui

Komisija patvirtino viešojo darbų pirkimo sutartį dėl vandens gėlinimo įrenginio statybos Džibutyje. Atlikdami savo patikras vietoje nustatėme, kad teritorija, iš pradžių atidėta projektui, buvo gerokai sumažinta ir labai arti vandens gėlinimo įrenginio imta statyti naują uostą ir karinę bazę. Uosto ir karinės bazės statybos darbai ir vėlesnis jų eksploatavimas gali turėti poveikį jūrų srovėms, vandens kokybei ir vandens paėmimo vožtuvų vietai. Visi šie veiksniai galėtų turėti didelį poveikį vandens gėlinimo įrenginio perspektyvumui ir kelti pavojų jo ilgalaikiam tvarumui.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- imtis priemonių, kad būtų sustiprintas įpareigojimas tarptautinėms organizacijoms perduoti mums, kai paprašome, bet kokį dokumentą arba informaciją, kurie būtini mūsų darbui atlikti;
- pagerinti LKL tyrimo metodiką ir vadovą, kad jie suteiktų išsamesnes gaires klausimais, kuriuos mes nurodėme šioje ataskaitoje, ir todėl galėtų tinkamai paremti išlygoms skirtą Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinio direktorato rizikos vertinimą;

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą EPF auditą pateikta **2018 m. metinėje ataskaitoje** dėl iš 8-ojo, 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos.

Aiškinamoji informacija

Europos Audito Rūmai ir jų darbas

Europos Audito Rūmai yra nepriklausomas Europos Sąjungos išorės auditorius. Mūsų būstinė yra Liuksemburge ir pas mus dirba apie 900 specialistų ir pagalbinių visų ES tautybių darbuotojų.

Mūsų misija – padėti gerinti ES administravimą ir finansų valdymą bei skatinti atskaitomybę ir skaidrumą, taip pat atlikti nepriklausomo ES piliečių interesų sergėtojo vaidmenį.

Mūsų audito ataskaitos ir nuomonės yra labai svarbi ES atskaitomybės grandinės sudėtinė dalis. Jos naudojamos reikalaujant atskaitomybės iš tų, kurie yra atsakingi už ES politikų ir programų įgyvendinimą: Komisijos, kitų ES institucijų ir įstaigų ir administracijų valstybėse narėse.

Mes įspėjame apie riziką, teikiame patikinimą, nurodome trūkumus ir gerosios praktikos pavyzdžius bei teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams, kaip pagerinti ES politikų ir programų valdymą. Savo darbu užtikriname, kad Europos piliečiai žinotų, kaip panaudojami jų pinigai.

Mūsų išdirbiai

Mes rengiame:

- metines ataskaitas, kuriose daugiausia pateikiami finansinio ir atitikties audito, susijusio su ES biudžetu ir Europos plėtros fondais, rezultatai, taip pat biudžeto valdymo ir veiksmingumo aspektai;
- specialiąsias ataskaitas, kuriose pateikiami atrinktų auditų, susijusių su konkrečiomis išlaidų ar politikos sritimis arba biudžeto ar valdymo klausimais, rezultatai;
- specialiąsias metines ataskaitas dėl ES agentūrų, decentralizuotų įstaigų ir bendrųjų įmonių;
- nuomones dėl naujų ar atnaujintų teisės aktų, turinčių reikšmingą poveikį finansų valdymui (parengtos kitos institucijos ar mūsų pačių iniciatyva);
- peržiūra paremtus leidinius, kuriuose pateikiamas politikų, sistemų, priemonių arba konkretesnių temų aprašymas arba informacija apie jas.

Taip pat preliminariose audito apžvalgose teikiama papildoma informacija apie numatomas arba vykdomas audito užduotis.

Trumpa mūsų patikinimo pareiškimui taikomo audito metodo apžvalga

Mūsų patikinimo pareiškime teikiamos nuomonės yra pagrįstos objektyviais įrodymais, gautais atliekant tarptautinius audito standartus atitinkančius audito testus.

Remiantis 2018–2020 m. strategija, mes siekiame visam savo patikinimo pareiškimui taikyti atestavimo metodą, kitaip tariant, savo audito nuomonę mes grindžiame Komisijos (vadovybės) pareiškimu. Šią su finansinių ataskaitų patikimumu susijusio darbo tvarką taikome nuo 1994 m. Kai laikomasi atitinkamų tarptautinių audito standartų, mes peržiūrimė ir pakartotinai įvykdome patikras ir kontrolę, kurias vykdė už ES biudžeto įgyvendinimą atsakingi asmenys. Taigi mes visapusiškai atsižvelgiame į visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi remiantis šiomis patikromis.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Ar ES metinėse finansinėse ataskaitose pateikta išsami ir tiksli informacija?

Komisijos generaliniai direktoratai kasmet atlieka šimtus tūkstančių apskaitos įrašų, informaciją imdami iš daugybės įvairių šaltinių (įskaitant iš valstybių narių). Mes tikriname, ar apskaitos procesai vyksta tinkamai ir ar jų metu gaunami apskaitiniai duomenys yra išsamūs, teisingai įrašyti ir tinkamai pateikti ES finansinės būklės ataskaitose. Finansinių ataskaitų patikimumo audito atveju mes taikome atestavimo metodą nuo tada, kai pateikėme savo pirmą nuomonę 1994 metais.

- Mes vertiname apskaitos sistemą, siekdami įsitikinti, kad ji sudaro tvirtą pagrindą patikimiems duomenims pateikti.
- Mes tikriname pagrindines apskaitos procedūras, siekdami įsitikinti, kad jos taikomos teisingai.
- Mes atliekame apskaitos duomenų analitines patikras, siekdami įsitikinti, kad duomenys yra pateikti nuosekliai ir neatrodo nepagrįsti.
- Mes tiesiogiai tikriname apskaitos įrašų imtį, siekdami įsitikinti, kad atspindimos operacijos egzistuoja ir yra tiksliai registruotos.
- Mes tikriname finansinės būklės ataskaitas, siekdami įsitikinti, kad jos teisingai atspindi finansinę padėtį.

Operacijų tvarkingumas

Ar ES finansinėse ataskaitose atspindimos su ES pajamoms ir išlaidoms priskirtais mokėjimais susijusios operacijos atitinka taisykles?

Iš ES biudžeto mokėjimai atliekami milijonams galutinių paramos gavėjų Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje. Didžiąją šių išlaidų dalį administruoja valstybės narės. Kad gautume reikiamus įrodymus, mes vertiname sistemas, pagal kurias administruojamos ir tikrinamos pajamos ir išlaidos (t. y. galutiniai mokėjimai ir avansų tvirtinimas), ir tikriname operacijų imtį.

Kai laikomasi atitinkamų tarptautinių audito standartų, mes peržiūrime ir pakartotinai atliekame patikras ir kontrolę, kurias vykdė už ES biudžeto įgyvendinimą atsakingi asmenys. Taigi mes visapusiškai atsižvelgiame į visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi remiantis šiomis patikromis.

- Mes vertiname pajamoms ir išlaidoms skirtas sistemas, siekdami nustatyti jų veiksmingumą ir įsitikinti, kad operacijos yra tvarkingos.
- Mes sudarome operacijų statistines imtis ir taip suteikiame detaliojo testavimo pagrindą mūsų auditoriams. Mes išsamiai tikriname imties operacijas, taip pat galutinių paramos gavėjų (pavyzdžiui, ūkininkų, mokslinių tyrimų institutų, darbus ar paslaugas viešosioms įstaigoms teikiančių įmonių) patalpose, siekdami gauti įrodymų, kad atspindimas įvykis yra tikras, tinkamai užregistruotas ir atitinka taisykles, pagal kurias atliekami mokėjimai.
- Mes analizuojame klaidas ir jas klasifikuojame kaip kiekybiškai įvertinamas arba ne. Operacijos yra paveiktos kiekybiškai įvertinamų klaidų, jei, remiantis taisyklėmis, neturėjo būti leidžiama atlikti mokėjimus. Mes ekstrapoliuojame kiekybiškai įvertinamas klaidas, kad nustatytume kiekvienos srities, kurios specialųjį įvertinimą pateikiame, įvertintą klaidų lygį. Tuomet įvertintą klaidų lygį lyginame su 2 % reikšmingumo riba ir vertiname, ar klaidos yra paplitusios.
- Savo nuomonėse atsižvelgiame į šiuos vertinimus ir į kitą svarbią informaciją, pavyzdžiui, metines veiklos ataskaitas ir kitų išorės auditorių ataskaitas.
- Siekdami įsitikinti, kad visi mūsų nustatyti faktai yra teisingi, juos aptariame su valstybių narių institucijomis ir su Komisija.

Visi mūsų dokumentai pateikti mūsų [interneto svetainėje](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu). Daugiau informacijos apie audito procesą, vykdomą rengiant patikinimo pareiškimą, pateikta 2018 m. metinės ataskaitos 1.1 priede. Mūsų interneto svetainėje pateikiamas mūsų leidiniuose naudojamas techninių terminų **žodynėlis**.

SU AUTORIŲ TEISĖMIS SUSIJĘS ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS

© Europos Sąjunga, 2019.

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Dėl leidimo naudoti arba kopijuoti šias nuotraukas būtina tiesiogiai kreiptis į autorių teisių subjektus:

P. 25 (viršuje dešinėje): © Shutterstock / science photo.

P. 33 (kairėje): © Shutterstock / Sushaaa.

P. 33 (dešinėje): © Shutterstock / Budimir Jevtic.

Šias nuotraukas kopijuoti leidžiama, jei pripažįstamas autorių teisių subjektas, šaltinis ir fotografų / architektų vardas ir pavardė (kai nurodyta):

P. 4: © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Audito Rūmai.

P. 7: © Europos Sąjunga, šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba.

P. 13: © Europos Sąjunga, 2019; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Etienne Ansotte.

P. 14: © Europos Sąjunga, 2019; pastatas „Europa“, architektai: Philippe Samyn and Partners Architects & Engineers, Lead and Design Partner, Studio Valle Progettazioni Architects, Buro Happold Engineers.

P. 22: © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Parlamentas, fotografas: Mathieu Cugnot. Pastatas „Louise Weiss“, architektai: Architecture-Studio.

P. 25 (viršuje kairėje): © Europos Sąjunga, 2019; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografė: Jennifer Jacquemart.

P. 25 (apačioje): © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Lukasz Kobus.

P. 29 (kairėje): © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: César Manso Arroyo.

P. 29 (dešinėje): © Europos Sąjunga, 2015; fotografas: Nikolay Doychinov.

P. 35 (kairėje): © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Yorgos Karahalīs.

P. 35 (dešinėje): © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Ezequiel Scagnetti.

P. 37 (kairėje): © Europos Sąjunga, 2019; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Christian Jepsen.

P. 37 (dešinėje): © Europos Sąjunga, 2010; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Carlos Juan.

P. 39: © Europos Sąjunga, 2019; šaltinis: Europos Parlamentas, fotografas: Ph. Buisson.

P. 42: © Europos Sąjunga, 2018; šaltinis: Europos Komisija / Garso ir vaizdo tarnyba, fotografas: Pierre Prakash.

P. 43: © Europos Sąjunga, 2019; šaltinis: Europos Audito Rūmai.

P. 46: © Europos Sąjunga, šaltinis: Europos Audito Rūmai. Europos Audito Rūmų pastatų architektai: Jim Clemes (2004 ir 2013 m.) ir Paul Noël (1988 m.).

Kaip susisiekti su ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai *Europe Direct* informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. Paštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696 arba
- elektroniniu paštu svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Kaip rasti informacijos apie ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje *Europa* (https://europa.eu/european-union/index_lt)

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti <https://publications.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į *Europe Direct* arba į vietos informacijos centrą (žr. https://europa.eu/european-union/contact_lt)

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje *EUR-Lex* (<http://eur-lex.europa.eu>)

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (<http://data.europa.eu/euodp/lt>) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

Dėl „2018 m. ES auditas trumpai“

„2018 m. ES auditas trumpai“ pateikiama mūsų 2018 m. metinių ataskaitų dėl ES bendrojo biudžeto ir Europos plėtros fondo apžvalga, kurioje mes pateikiame finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Šiame dokumente taip pat apibendrinami mūsų pagrindiniai nustatyti faktai, susiję su pajamomis ir pagrindinėmis išlaidų iš ES biudžeto ir Europos plėtros fondo sritimis, bei nustatyti faktai, susiję su biudžeto ir finansų valdymu, informacijos apie veiksmingumą naudojimu ir atsižvelgimu į mūsų ankstesnes rekomendacijas.

Ataskaitų netrumpintus tekstus galima rasti svetainėje www.eca.europa.eu arba Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Europos Audito Rūmai yra nepriklausomas ES išorės auditorius. Mes įspėjame apie riziką, teikiame patikinimą, atkreipiame dėmesį į trūkumus ir gerąją praktiką bei teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams, skirtas gerinti ES politikų ir programų valdymą. Savo darbu užtikriname, kad ES piliečiai žinotų, kaip panaudojami jų pinigai.

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras